

Naročnina mesečno 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku. Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire; Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P.: Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni. Filiale: Novo mesto

SCLOVENECC

Attività d'artiglieria presso Tobruk

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica:
In Africa settentrionale; Vi-
vaci azioni di fuoco delle nostre artiglierie
sul fronte di Tobruk. Aerei britannici hanno
effettuato una incursione su Bengasi.
Formazioni aeree italiane e germaniche
hanno attaccato in tempi successivi le ban-
chine e le installazioni portuali di Tobruk.
Postazione di artiglieria ed altri appresta-
menti terrestri della piazza, la stazione ferro-
viaria di Marsa Matruh ed un treno in movi-
mento, nonché alcuni aeroporti nemici. Gli
obiettivi sono stati efficacemente colpiti. Tut-
ti i velivoli sono rientrati alle loro basi.
Due bombardieri britannici, sorvolanti
un tratto della costa Sicula, fortemente ostac-
colati dalla nostra reazione c. a. sono venuti
a collisione incendiandosi. Uno è caduto al
suolo rimanendo distrutto; l'altro si è inabissato
in mare. Gli equipaggi sono deceduti.
In Africa orientale: Un nostro
reparto in ricognizione ha volto in fuga ele-
menti nel settore del lago Tana.

Vojno poročilo št. 495 Delovanje topništva pri Tobruku

Glavni Stan italijanskih oboroženih sil
objavlja:
Severna Afrika: Živahno delova-
nje topništva na bojišču pri Tobruku. Angle-
ška letala so izvedla polet nad Benghazi. Ita-
lijanska in nemška letala so v zaporednih
valovih napadla pomole in pristaniške napra-
ve v Tobruku, postojanke topništva in druge
utrdbene naprave ter železniško postajo v
Marsa Matruhu. Bombe so zadele vlak v pre-
mikanju in nekaj sovražnih letališč. Cilji so
bili uspešno zadeti. Vsa letala so se vrnila
na svoja oporišča.
Dva angleška bombnika sta letela nad
neko pokrajino ob obali Sicilije. Naše proti-
letalsko topništvo ju je zelo oviralo in sta
letali trčili ter se ugasili. Eno letalo je tre-
ščilo na tla, drugo pa je padlo v morje in se
potopilo. Posadki sta mrtvi.
Vzhodna Afrika: Naš izvidniški
oddelek je pognal v beg sovražne oddelke v
odseku jezera Tana.

Uspehi na vzhodnem bojišču so razkrinkali angleško propagando

Berlin, 10. oktobra. AS. Angleško propagandno
ministrstvo pošilja v svet laži ob enem s sovjet-
skim propagandnim uradom. Že tri mesece pri-
poveduje angleška propaganda, da na nemška po-
poročila z vzhodnega bojišča sumljiva. Doseženi
uspehi na vzhodnem bojišču pa so sedaj najlepše
potrdili resničnost nemških vojnih poročil.
Angleška propaganda pa ni nikdar zatajila
načina svojega dela. Ko se je začela vojna med
Nemčijo in Poljsko, je angleška propagandna slu-
žba objavljala najbolj neresnična poročila o odpo-
ru poljske vojske. Vedno se je iz Londona pripo-
vedovali, da je bila nemška ofenziva proti Var-
šavi brezuspešna in da so Poljaki prebili nemško
črto. Poljaki so vsak dan prehajali v protiofenzivo
in da so bile nemške izgube ogromne. Poteklo pa
je komaj 18 dni, odkar se je začela vojna na
Poljskem, pa je že bilo konec. Sam predsednik
angleške vlade Chamberlain je v spodnji zbornici
izjavil, da je Nemčija v zelo težkem položaju in
svoji vojni proti Poljski in že nekaj dni nato je
bilo vojskovanje na Poljskem konec.
Sledilo je nato vojskovanje na Norveškem in
angleška propaganda je pripovedovala, da se na-
cislične čete ne bodo mogle obdržati na norve-
ških tleh. Danes pa vsi vedo, kako se je končala
vojna na Norveškem in kdo je gospodar na Nor-
veškem.
Prišla je nato ofenziva proti Franciji. Chur-
chill je dne 10. maja 1940 izjavil, da je začetek
nemške ofenzive proti severni Franciji začetek
nemškega propada. Prav tedaj se je tudi govorilo,
da Nemci ne bodo mogli premagati Maginotove
črte, prav tako pa tudi ne Weygandove črte in
da Nemci nikdar ne bodo prišli v Pariz. Dejanja
pa so tudi tokrat postavila angleško trditve na
glavo.
Ko se je začela vojna proti Rusiji, je Anglija
nadajevala svoj način širjenja propagandnih po-
ročil. Angleška propaganda je pripovedovala, da
bo ruska vojska strla nemško vojsko in angleški
radio je polagal največje upanje na Timošenkovo
armado. Dne 26 in 27 septembra je angleški ra-
dio pripovedoval, da so Timošenkove čete spro-
žile srdito zmagovito ofenzivo proti Nemcem. Tudi
angleško časopisje je pisalo, da gredo boljše-
vike čete od ene ofenzive na drugo proti Nemcem.
Sovjeti so iz obrambe krenili v ofenzivo.
Nekaj ur nato je nemški radio objavil, da so
nemške čete zasedle Kijev. Angleška agencija
»Exchange« je dne 25. septembra zatrjevala, da
so Nemci prisiljeni k obrambi in da je kriza sov-

Največja bitka v sedanji vojni: Nemška vojska prodira skozi 500 km široki prodor

Nemško vojno poročilo

Hitlerjev glavni stan, 10. oktobra. Nemško
vrhovno poveljstvo objavlja:
Sovražne obkoljene sile ob Azovskem morju,
pri Brijanski in Vjazmi so bile včeraj še bolj
stisnjene. Poleg tega pa je bil na srednjem od-
seku bojišča 500 km široki prodor poglavljen proti
vzhodu. Važno železniško križišče Orel je že od
5. oktobra v naših rokah.
Zahodno od Petrograda je bil novi izpadni
poskus sovražnika, ki je uporabljal tanke, odbit.
V bojih pri otokih Moon in Ůsel je bilo po
ugotovitvah podatkih zajetih 12.531 mož in za-
plenjenih 161 topov in več tankov. Med boji je
bilo treba uničiti 2680 sovražnih min.
Ponoči je letalstvo napadlo letališča na Kri-
mu, železniške naprave na južnem in srednjem
bojišču in vojaško važne naprave v Petrogradu.
V boju proti Angliji so bojna letala podnevi
bombardirala važne naprave na Feroerskih oto-
kih in severno od angleških otokov potopila štiri
trgovske ladje s skupno 6500 tonami.
Sovražnik ni niti podnevi, niti ponoči priletel
nad nemško državno ozemlje.
Stockholm, 10. oktobra. as. Dopisniki šved-
skih listov poročajo iz Londona, da so novice z
vzhodnega bojišča izzvale veliko vznemirjenje v
Londonu. Angleški listi so prejeli ukaz, da naj
angleško javno mnenje pripravijo na morebitno
katastrofo sovjetskih armad.
Newyork, 10. oktobra. AS. Brzjavna po-
ročila iz Londona ameriškim listom pravijo,
da so angleški vojaški krogi prepričani, da je
razvoj nemške ofenzive na srednjem odseku
vzhodnega bojišča največja nevarnost za An-
glijo in za njen obrambni sestav po umiku
angleške vojske pri Dunkerqueu. Niti angle-
ški korak v zahodni Evropi, niti angleška ali
ameriška pomoč ne more več spremeniti poteka
dogodkov. Sovjetska vojska bo morala v ce-
loti prenesti ves udarec nemške vojske. Angle-
ški vojaški krogi pošiljajo Sovjetom samo ne-
katere nasvete, tako med drugim nasvet ameri-
škega tiska, da naj sovjetsko vrhovno povelj-
stvo na vsak način reši iz obroča in oklepa ob-
koljene sovjetske armade. To naj Sovjeti store
tudi za ceno, da bi Moskva morala pasti. Ti
nasveti pa so dovolj jasen dokaz pobitosti, ki
vlada v Londonu, kajti na obnašanje sovjetske
vojske so gradili v Londonu toliko nad.
Stockholm, 10. okt. AS. »Dagens Nyheter«
poroča iz Londona, da so novice z vzhodnega
bojišča katastrofalno vplivale na angleško jav-

no mnenje. Politični krogi v Londonu so zelo
slabo razpoloženi in so postali silno negotovi.
Angleži so verjeli trditvam svoje propagande,
zato pa je sedaj razočaranje tem večje.

Kako je bil izveden nemški napad

Berlin, 10. okt. AS: Neki vojni dopisnik, ki
že od 2. okt., ko so se pričeli veliki boji, spremlja
nemško armado na njenem pohodu, opisuje
boje zadnjih dni. Pravi, da nemški vojski ni vi-
deli, da je prehodila že tisoče kilometrov po so-
vražnem ozemlju med samimi boji. Pri tem je
zavzela ozemlje, ki je štirikrat tako veliko ka-
kor Anglija. Takoj prvi dan ofenzive je nemška
pehota udarila ob podpori oklepnih edinic v so-
vražne črte, ki so bile močno utrjene. Presene-
čenje je bilo popolno in brez topniške priprave
so tanki napredovali v globino. Že drugi dan pa
so oklepni oddelki pričeli obkoljevati sovražne
sile. Letalstvo je že nekaj dni napadalo, vendar
ne preveč. Potem pa je naenkrat udarilo s stra-
šno silo in tako odprlo pot napadu. Nemško le-
talstvo je popolnoma obvladalo sovjetsko zračno
obrambo. Z juga pa prihajajo poročila, da se po-
sebnost odlikuje nemško letalstvo tudi na obalah
Azovskega morja. Bilo je napadenih več sovjet-
skih trgovskih ladij. Pri Mariopolu sta bili po-
topljeni dve ladji. Dve ladji pa sta bili potoplje-
ni pri Berdjansku.

Boji za Mosko v polnem razmahu

Dopisnik Stefanija javlja iz Berlina: Na vzhod-
nem bojišču ni več prave fronte. Položaj Rusov je
precej enak onemu v Franciji po 9. juniju 1940,
ko je bila porušena središče Weygandove obram-
be, ker so se ostali deli armade umikali le še
v divjem begu. Kar je ostalo od Vorošilove ar-
mado, to je zajeto v Petrogradu. Timošenkova ar-

Pred zmagovitim razmahom na vzhodnem bojišču: Hitler je svojim vojakom oznanil največjo nemško zmago v zgodovini

Berlin, 10. okt. AS: V noči med 1. in 2. okto-
brom je Hitler kot poveljnik vseh nemških obo-
roženih sil dal vojakom na vzhodnem bojišču raz-
glas, v katerem pravi:
Vojaki na vzhodnem bojišču! Iz najgloblje
skrbni za obstanek in bodočnost našega naroda sem
sklenil 22. junija poklicati vas, da v zadnjem tre-
nutku preprečim grozeči napad sovražnikov. Na-
men kremelskih oblastnikov, kakor danes vemo,
ni bil samo uničiti Nemčijo, temveč vsvo Evropo.
Tovariši! Medtem ste se najbrž prepričali o
dveh rečeh: da se je ta sovražnik oborožil za ta
napad, da presega vsa pričakovanja. Drugič, kdo
ve, kaj bi se bilo dogodilo, če bi se bilo temu
divjaškemu sovražniku posrečilo spraviti nad naše
prebivalstvo in nad ves evropski svet deset tisoč
njegovih oklepnih voz. Vsa Evropa bi bila izgub-
ljena, zakaj ta sovražnik ni sestavljen iz vojakov,
temveč v veliki meri iz človeških zverj.

Tovariši, zdaj ste na lastne oči videli raj de-
lavcev in kmetov. V deželi, ki bi po svoji obež-
nosti in rodovitnosti lahko hranila ves svet, vlada
ubojstvo, ki si ga mi Nemci niti misliti ne moremo.
To je uspeh judovske vlade, ki traja zdaj že skoraj
25 let. Boljševizem je v tem docela podoben
najbolj zaničevanju vrednim oblikam kapitalizma.
Zastavonoše so pa pri obojem isti: Judje in samo
Judje.

Vojaki! Ko sem se 22. junija obrnil na vas,
da ustavim nevarnost, ki je grozila naši domovini,
ste se postavili nasproti največji vojaški sili vseh
časov. Toda komaj v treh mesecih je bilo z vašo
hrabrostjo mogoče uničiti sovražnikove oklepne
brigade drugo za drugo, uničiti neštete divi-
zije, zajeti neštete ujetnike, zavzeti neskončne po-
krajine, ki niso bile zapuščene, temveč take, iz
katerih sesa sovražnik svoje življenje in iz ka-
terih njegova velika obojevalna industrija črpa
svoje surovine. V malo tednih bodo tri nje-
gove bistvene industrijske pokrajine docela v na-
ših rokah!

Vaše ime, vojski nemških oboroženih sil in
imena naših hrabrih zaveznikov, imena vaših di-
vizij, vaših polkov, naših ladij, naših letalskih
rojev, bodo za večne čase zvezana z največjo zma-
go v vesoljni zgodovini. Nad 2.400.000 mož ste za-
jeli. Nad 17.500 oklepnih voz, nad 21.600 topov
zajeli ali uničili, 14.200 letal je bilo zbith ali uni-

mada pa se bori v obupnih poizkusih pri Vjazmi
in z zadnjimi silami na črti Tula-Orel. Torej
na isti višini kakor leži Moskva. Timošenkova ar-
mada je bila najboljše od vseh sovjetskih armad,
in tudi najboljše oborožena. Pri Harkovu na Don-
cu in pri Rostovu žanjejo zavezniški uspehe svo-
jih prejšnjih zmag in prodirajo proti vzhodu. So-
vražnik nima nobenega miru. Skoraj cela prva
črta sovjetskih vojsk je zajeta po žepih in je nje-
na usoda zapečatena.

Nemški listi pišejo, da je zima sicer pred
vrati, toda preden bo padel sneg, bo sovjetska
vojska zadobila takšne udarce, da bo njen poraz
dokončan. V tem pa vidi nemški narod potrdilo
Hitlerjeve napovedi, ki je rekel, da je sovražnik
smrtno zadet in se ne bo mogel več dvigniti.

»Vojna v Rusiji je že končana«

Berlin, 10. okt. AS: Včeraj je voditelj nem-
ške tiskovne službe sprejel zastopnike tujega ti-
ska ter jim poročal o najnovejšem razvoju ope-
racij na vzhodu. Med drugim je dejal, da je vojno
v Rusiji dejansko mogoče smatrati za končano.
Domnevajo, da je v različnih žepih obkoljenih
zdaj 60 do 70 sovjetskih divizij in njihova usoda
je neizogibno zapečatena. Nadaljne operacije se
bodo razvijale po načrtih in določilih nemškega
vrhovnega poveljstva.

Ko je omenjal Timošenkovo vojsko, je vodja
tiskovne službe dejal, da ni ta vojska navzlic vsej
nasprotni propagandi izvedla nobene akcije, o ka-
teri bi se moglo reči, da je napadala. S tem so
se podre angleške sanje, vsiliti nemški vojski dve
bojišči. Upanje, da bi v Rusiji bilo mogoče po-
staviti na noge novo vojsko, je otroška utvara
vojskovodij-samoukov. Sicer pa tudi Hitler, čigar
vojaškemu geniju je treba pripisati načrte za voj-
no v Rusiji, tudi ni človek, ki bi pustil ustanav-
ljati novo fronto.

ženih, svet ni še nikdar videl česa podobnega!
Ozemlje, ki ga imajo nemške čete z zavezni-
ci v oblasti danes, je več kakor dvakratno ozemlje,
ki je leta 1935 tvorilo Nemčijo, štirikrat toliko,
kakor je Anglija. Od 22. junija dalje so bili strti
najmogočnejši obrambni sestavi, preokračeni mo-
gočni veletoki, zavzeti nešteti kraji, razbite trd-
njave ter sestavi utrdb ali na napadeni z metalci
min.

Od severa, kjer naši finski zavezniški že dru-
gič dajejo dokaza o svojem junaštvu, pa do Kri-
ma, stojite združeni s slovaškimi, madžarskimi,
italijanskimi in romunskimi divizijami okoli tisoč
kilometrov globoko v sovražnikovem ozemlju. —
Španski, hrvaški in belgijski oddelki se vam zdaj
pridružujejo. Drugi bodo še prišli, zakaj ta boj
morda prvič v zgodovini vsi evropski narodi sma-
trajo kot skupno akcijo za rešitev najdragoc-
nejše izmed vseh omikanih celin.

Mogočno je tudi delo, ki je bilo izvedeno za
vašo velikaško fronto. Postavljenih je bilo nad
2000 mostov, vsak daljši kakor 12 m. Obnovljenih
je bilo 405 železniških mostov, v rabo je bilo spet
postavljenih 25.000 km železnice, 15.000 km želez-
nic je bilo urejenih za običajno evropsko širino
tirov. Tisoči kilometrov cesta so v delu. Velike
pokrajine so bile že postavljene pod našo civilno
upravo. Tu bodo življenje kaj naglo urejali pa-
metni zakoni. Ogromne zaloge živeža, goriva in
streliva so pripravljene. Ta veliki uspeh je bil
dosežen po žrtvah, katerih število ob upoštevanju
žalosti tovarišev in sorodnikov, skupno ne doseže
niti 5 odstotkov izgub v svetovni vojni.

Kar ste storili vi tovariši, in kar so z vami
dopolnili hrabri zavezniški vojski, glede junaštva,
hrabrosti, odpovedi in naporov v komaj treh me-
secih in pol, ne ve nihče bolje, kakor tisti, ki je
izpolnjeval svojo vojaško dolžnost med preteklo
vojno. V teh treh in pol mesecih, o moji vojski,
je pa bila končno ustvarjena priprava za poslednji
titanski udarec, ki naj zlomi tega sovražnika, še
preden izbruhne zima.

Vse priprave, ker jih je v človeški moči, so
zdaj izvedene. Vse je bilo po načrtu in korak za
korakom razporejeno, da to pot spravimo sovra-
znika v tisti položaj, v katerem mu bomo mogli
zadati smrtni udarec.

Danes se začnejo poslednja velika odločilna
bitka v tem letu. Ta bo uničevalno zadela tega
sovražnika in tako tudi povzročiteljico vojne, An-
glijo. Zakaj, ko bomo uničili tega sovražnika, bo-
mo izločili tudi poslednjo angleškega zaveznika
na kontinentu. Tako bomo izločili iz Nemčije in
iz vse Evrope strašnega sovražnika, kakor ni ev-
ropske celine ogrežalo od časov Hunov in Mon-
golv.

Zato bo nemško ljudstvo v prihodnjih me-
silih še bolj z vami, kakor je bilo do zdaj. Kar ste
vi, moji vojski, z zavezniškimi vojski storili, za-
vezuje vse k najgloblji hvaležnosti. Nemška do-
movina vas bo z zadrževanim dihom in z blago-
slavljanjem spremljala v prihodnjih trdih dneh,
zakaj vi z božjo pomočjo ne dajete domovini samo
zmage, temveč tudi najvažnejše pogoje za mir.
V glavnem stanu. 2. oktobra 1941. Adolf Hitler,
vodja in vrhovni poveljnik nemških oboroženih sil.

Trgovinska pogodba med Nemčijo in Turčijo podpisana Velik angleški in ameriški neuspeh

Carigrad, 10. okt. AS. Včeraj so bila v Ca-
rigradu podpisana trgovinska pogodba med
Turčijo in Nemčijo. Za Nemčijo sta pogodbo
podpisala dr. Clodius in von Papen, za Turčijo
pa zunanji minister Saradzoglu in Menemend-
zoglu.
Berlin, 10. okt. AS. Berlinski politični krogi
poudarjajo, da je trgovinska pogodba med
Nemčijo in Turčijo nov gospodarski in politični
uspeh. »Völkischer Beobachter« piše, da je ta

pogodba postavila globoke temelje za zboljša-
nje prijateljskih vezi med obema državama. Ta
pogodba naj pospeši trgovino med obema drža-
vama. Še enkrat so se ponosrečile angleške in
ameriške intrige. Turčija ni žrtvovala svojih
gospodarskih koristi na oltar angleškega voj-
skovanja. »DAZ« piše, da so sovražniki Nem-
čije trdili, da ta pogodba ne bo podpisana. Se-
daj so pa zopet doživeli velik poraz.

Visoki Komisar je podal važna navodila voditeljem našega šolstva

Ljubljana, 10. okt.

V salonih za zborovanje je v vladni palači včeraj Visoki Komisar sprejel poročila ravnateljev, šolskih nadzornikov in šolskih upraviteljev srednjih in ljudskih šol v Ljubljanski pokrajini. Prav tako je bil navzoč Zvezni podpoveljnik GIL s svojimi sodelavci in nadzorniki Ministrstva za narodno vzgojo pri Visokem Komisaratu.

Sedanje naloge naše šole

Eksc. Grazioli je naslovil svoj prisrčni pozdrav vsem voditeljem, zastopnikom in tistim, ki nudijo svoje sodelovanje za prospet šolstva in je poveljeval visoko poslanstvo pouka ter dodal, da pri izvajanju tega ne zadostuje samo tehnična kulturna priprava, ampak je potrebna predvsem strast in privrženost dolžnosti. Potem, ko je podrobno razložil temelje in sestavine temeljev, ki služijo, da se opravi tako važno in delikatno delo, je poudaril, da mora biti slovenska šola za ohranitev avtonomije, podeljene od Duceja, usmerjena h Kraljevini Italiji. In to služi zlasti tedaj, kadar se tiče zgodovine in zemljepisja, kar je treba poudariti s spoštovanjem stvarnosti. Dodal je, kakšna naj bo naloga šole, pri kateri sodeluje celotno prebivalstvo. Poudaril je značilnosti političnega in gospodarskega položaja v Ljubljanski pokrajini ter je opozoril, da je Italija ravnila v popolnem spoštovanju prebivalstva, jezika, vere in običajev. Podrobno je razložil, kako je Italija predvsem poskrbela za prehrano in kako jo zanima ureditev gospodarskega življenja.

Podpora Italije na vseh poljih

Državni in samoupravni uradniki — je zatrdil Eksc. Grazioli — so ostali v službi, dasi je bilo njihovo število zaradi zmanjšanja ozemlja pretirano.

Govoril je tudi o pomoči, ki je bila raztegnjena na 15.000 oseb, ki ne pripadajo Pokrajini in ki niso bile poslane v svoje rodne pokrajine.

Prav nič manjša ni bila skrb za brezposelne. Izdelan je bil načrt za dela, ki bo kmalu dosegel vsoto 150.000.000 lir. Ta dela se bodo nanašala na univerzo, bolnišnico, vodovod, ceste in to je delo, ki se bo uresničilo in ki je 15 let čakalo na svojo izvedbo. Zatrditev volje po življenju na drugem področju je velesojem v Ljubljani, ki je določen postati mednarodna prireditelja.

S tem v zvezi je Visoki Komisar poudaril, da je vse to največ, kar se lahko zahteva od zmagovalnega naroda v vojni, ki si je ni želel, ter se je vprašal, kaj je dalo prebivalstvo pokrajine.

Le neznatna manjšina

skuša škodovati prebivalstvu

Ce je bilo prebivalstvo — je dodal — v prvem času mirno in veselo, da je lahko živelo zadovoljno, je po vstopu v vojno proti Rusiji njen majhen del (največ intelektualci in dijaki) pokazal komunistično delavnost. Ti mladeniči predvsem ne ve-

do, zakaj so komunisti, kajti štirinajst dni pravega komunizma bi zadostovalo, da bi bili zdravi. Narod, ki je kakor slovenski, dokazal čut za družino, za vero, za lastnino, ne more biti komunističen. Na drugi strani pa Rusije ni treba istovetiti s komunizmom.

To razpoloženje, je dodal, je povzročilo razne incidente in umor nekaterih vojakov Kraljevine Italije. Če ti atentati in zasede ne povzročajo preveliko vznemirjenje, ker so Italijani že od mladih let navajeni na pobijanje komunizma, se mora ugotoviti, da bodo razkrojevni elementi neusmiljeno zatrti. Tega stanja stvari se večina prebivalstva zaveda in mora podpirati odločne in omejevalne odredbe. To se bo godilo do tedaj, dokler se prebivalstvo samo ne bo zavedelo, da dela proti njeni lastni koristi tisti, ki dela tako, kakor sem zgoraj omenil. Visoki Komisar je rekel: Mi bomo vladali z odločnostjo, redom in pravico, s popolno čvrstostjo, toda brez dobrote, ki bi bila napačno razumljena. Ne nameravamo biti dobri, ampak pravični. Ukrepi bodo tedaj v soglasju z dejanji. Naravno bomo pri tem upoštevali tiste, ki so sodelovali od začetka, da bi jih razlikovali od sodelavcev v zadnji uri.

Vsestranska skrb za socialni položaj mladine

Visoki Komisar se je znova zanimal za šolstvo in se je razgovarjal z ravnatelji in šolniki. Upraviteljem je podal navodila za novo šolsko leto in pri tem poudaril, da bodo okolnosti, ki niso primerne in ki so nezadostne, postopoma in po določenem načrtu izločene. Visoki Komisar se je tudi zanimal za plače učiteljskega in je poudaril, da morajo družstva, ki obsegajo učiteljske, imeti nepolitični značaj. Ob koncu je izjavil, da so razpuščene sokolske organizacije in je napovedal ustanovitev mladinske organizacije, ki bo objemala mladino od šestega do osemnajstega leta in ki bo imela znatno medsebojno pomoč, sportnega duha in bo skrbela za zdravo zabavo. Delovanje za

Eksc. Visoki Komisar si je ogledal velesojem, Novinarski dom in prostore Preveda

Ljubljana, 10. oktobra.

Visoki Komisar in njegova soproga sta včeraj popoldne obiskala velesojem, kjer so ju sprejeli in nato spremljevali po sejnišču zastopniki velesojemske prireditve. Ekscelenca Grazioli je obšel ves velesojem in pri podrobnem ogledu blaga, ki je bilo razstavljeno v industrijskem in kmetijskem paviljonu Ljubljanske pokrajine, v katerem je bilo vse polno ljudi, je bil navdušeno pozdravljen od obiskovalcev iz mesta in pokrajine, ki so se ustavljali pred bogatimi izložbami.

Visoki komisar si je podrobno ogledal tudi

paviljon goriške pokrajine ter ostale paviljone in oddelke velesoja.

Visoki Komisar Ekscelenca Grazioli je včeraj obiskal prostore Novinarskega društva in Preveda, ko so oboji v palači v Gosposki ulici 12. V veži so Ekscelenco Grazioli sprejeli voditelji obeh organizacij.

V imenu ljubljanskih novinarjev je Visokega Komisarja pozdravil predsednik Novinarskega društva in mu izrazil zahvalo v imenu vsega stanu za njegovo zanimanje in obisk. Visoki Komisar se mu je zahvalil za pozdrav in si je ogledal prostore novinarske organizacije v pritličju prostora.

Nato si je v spremstvu polkovnika Strade, načelnika Prehranjevalnega urada »Preveda«, podrobno ogledal vse urade te važne organizacije, ki skrbi za porazdelitev živeža po vsej pokrajini. Visoki Komisar se je zanimal za delovanje posameznih oddelkov in je dal navodila za njegovo nadaljnje delovanje.

Sprejemi na Visokem Komisaratu

Ljubljana, 10. oktobra.

Visoki Komisar sprejema vse delovne dni v tednu, razen ob sredah, in sicer od 8 do 10 uradnike Visokega Komisarata; od 10 do 11 visoke predstavnike in vodilne člane fašistovske stranke in organizacij fašističnega režima; od 11 do 12 zastopnike oblasti in zasebne stranke.

Uradi sprejemajo stranke od 10 do 12

Panama ima novega predsednika republike

Panama, 10. okt. AS: Dosedanji predsednik panamske republike Arias je z letalom odpotoval na Kubo in odložil predsedstvo republike. Predsedstvo republike je prevzel dosedanji panamski pravosodni minister.

Gospodarska pogajanja med Finsko in Bolgarijo

Sofija, 10. okt. AS: Začela so se gospodarska pogajanja med Bolgarijo in Finsko, v Sofijo pa so dopotovala tudi romunska in švicarska gospodarska zastopstva.

Rekonstrukcija srbske vlade

Predsednik srbske vlade general Milan Nedić je v sporazumu z nemškim vojaškim poveljnikom v Srbiji rekonstruiral svojo vlado. Nova srbska vlada je sestavljena takole: Predsednik vlade general Milan Nedić, notranji minister Milan Aćimović, finančni minister Dušan Letic, gradbeni minister inženir Kuzmanović, prosvetni minister Velibor Jonić, minister za pošto, brozjav in telefon general p. Josip Kostić, minister za narodno gospodarstvo Mihajlo Oljčan, minister za kmetijstvo in prehrano dr. Miloš Radosavljević, minister

za pravosodje dr. Čedomir Marjanović, minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Jovan Mijusković, minister za promet, divizijski general Džura Dokić.

Posle ministrstva za delo je srbska vlada priključila ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje. Kakor je iz sestave sedanje srbske vlade razvidno, so iz srbske vlade izpadli naslednji ministri: prejšnji prosvetni minister dr. Trivunac, minister za delo general Panta Draškić in minister brez portfelja Momčilo Janković.

Kdor hoče dati vezat knjigo

v platno, to lahko stori pri upravi »Slovenčeve knjižnice«, Kopitarjeva ulica 6, Ljubljana — za doplačilo 6 lir za knjigo. Kdor hoče dobivati bodoče knjige »Slovenčeve knjižnice« vezane v platno, naj nam to čimprej sporoči, seveda pa mora za vsako knjigo doplačati 6 lir.

200 izvodov knjige

TROP BREZ ZVONCEV

ki jo je spisal naš znani pisatelj JANEZ JALEN, je bilo tiskanih na antičnem papirju in vezanih v platno. Taka knjiga stane 20 lir. Dobite jo v vseh knjigarnah kakor tudi pri upravi »Slovenčeve knjižnice«, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Prav tako bomo tudi od nadaljnjih knjig »Slovenčeve knjižnice«, tiskali nekaj desetnih knjig na antičnem papirju in vezali v platno. Lahko se tudi na to izdajo prednaročite. — Vsak dosedanji naročnik »Slovenčeve knjižnice«, naj nam pridobi novih stalnih naročnikov! Upamo da prva knjiga ni nikogar razočarala. Knjige ki, jih bo izdala »Slovenčeva knjižnica« so lepe, zato vsak s pridobivanjem naročnikov opravlja veliko kulturno delo, obenem pa podpre tudi v socialnem oziru veliko tiskarskih delavcev, ki bodo ostali pri delu. Pridobite nam čim več naročnikov!

Francoski delavci v Nemčiji

Berlin, 10. oktobra. DNB: Nemške oblasti polagajo veliko važnost na zaposlitev francoskih delavcev v nemški industriji, ki dotedaj v vedno večjih množinah v Nemčijo. Tem delavcem so Nemci dovolili tudi lasten list, ki nosi naslov »Le Pont« (Most). Po nekaterih večjih industrijah so Nemci francoskim delavcem dali na razpolago tudi francoske knjige. Trenutno deluje že sedemdeset knjižnic, ki posojajo francoskim delavcem knjige v njihovem jeziku. Tudi dopisovanje delavcev z njihovimi družinami se vrši nemoteno. Pri Parizu so Nemci ustanovili tudi dve šoli za francoske delavce, ki nameravajo iti na delo v nemške železnicarje.

Politični zločin v Franciji

Pariz, 10. okt. AS: Pri Bougivalu so potegnili iz Seine truplo mlade ženske, ki je bila zadavljena. Policijska preiskava je ugotovila, da je utopljenka belgijska državljanka Tonia Masse, ki je bila članica reksistične stranke in nazadnje tajnica protiboljševske lige. Policija je ugotovila, da gre za politični zločin.

Kurjava v Stockholmu

Stockholm, 10. okt. AS: Po dolgih mesecih so v Stockholmu v stanovanjih zopet imeli toplo vodo. Prebivalstvo je v veliki meri uporabilo to dragoceno tekočino in računajo, da se je včeraj okopalo nad 200.000 meščanov.

Promet med Japonsko in Indokino

Tokio, 10. oktobra. AS: Japonska je dejansko tržišče za celoten izvoz iz Indokine. Ves pridelek kavčuka, ki znaša okrog 60.000 ton, je prišel v roke japonske industrije.

Gospodarstvo

Pred zaključkom velesoja

Bližajo se že zadnji dnevi velesoja in v ponedeljek bodo zaprta vrata Ljubljanskega velesoja. Zato hite mnogi, da si ga ogledajo v miru, zainteresovani pa prihaja izredno mnogo iz italijanskih pokrajin. Seznam obiskovalcev kaže, da prihajajo prav iz vseh krajev Italije. Zastopana so v tem seznamu vsa večja mesta, naravno pa prednjačijo obiskovalci iz obeh sosednih pokrajin, Goriške in Tržaške. Seveda pa ne zaostaja tudi obisk iz Ljubljane in Ljubljanske pokrajine.

Med italijanskimi razstavami vzbujajo pozornost modeli najrazličnejših strojev, pa tudi stroji sami velikih tvrdk težke industrije, ki so zastopane na velesojem. Fiat, Ansaldo in Breda so velike tvrdke svetovnega slovesa in obsega, ki so pokazale, da je italijanska težka industrija na visoki stopnji razvoja. Strojna industrija je zastopana tudi še z drugimi številnimi tvrdkami, ki so poslale lepe proizvode na velesojem.

Italijansko zavarovalstvo na velesojem

Poleg številnih zasebnih zavarovalnih družb ima Italija že od leta 1922 velik državni zavod za zavarovanje. To je Nacionalni zavarovalni zavod, ki ima svoje prostore ob zunanji strani levega paviljona ob glavnem vходу. Tam je tudi vsak večer žrebanje, kajti vsak dan se izžreba ena zavarovalna polica za 500 lir, ki je obenem vezana s podpisom novih 5% devetletnih zakladnih bonov. Vsak dan izpolnjuje veliko število obiskovalcev žrebne kupone in dobitnike vsak dan tudi objavljajo sproti.

Sama razstava zavoda kaže, da znašajo zavarovani kapitali že nad 22 milijard lir in da je tako zavod ena največjih zavarovalnic na svetu. Število zavarovancev dosega 1,9 milijona ljudi in je tako po številu zavarovancev ta zavod največji zavod na svetu in to dokazuje, da je postal ljudski zavarovalni zavod. Podatki na stenah prepuščajo gledalce o pomenu zavarovanja, ki je izredno važna gospodarska panoga. Tako čitamo med drugim, da ima zavod v nepremičninah založenih nad 850 milij. lir, in so nadalje objavljeni tudi drugi podatki o delu tega velikega zavarovalnega zavoda, ki je, kot že rečeno, državni zavod.

Italijansko-hrvatski plačilni promet. Iz Rima poročajo, da je prišlo do italijansko-hrvatskega sporazuma o plačilnem prometu. Kot poroča Informazione economica italiana, je dosedanji sporazum, ki je veljal do 30. septembra, podaljšani za nadaljnje tri mesece in sicer do konca leta 1941.

Ljubljanska borza. Kot smo že na kratko poročali po agenciji Stefani, se bo v kratkem zopet začelo poslovanje ljubljanske borze za blago in vrednote. Pričakovati je, da bo borza začela zopet objavljati svojo tedajnico, v kateri bodo poleg predmetov, za katere so navedene uradno določene najvišje cene, objavljene tudi cene 74 druge važne trgovske predmete, zlasti za les, ki je v prvi itak glavni del prometa na ljubljanski borzi. Nadalje bo borzna tedajnica prinašala tudi tečaje delnic podjetij v Ljubljanski pokrajini, za enkrat pa še ni določeno, če bo prinašala tudi tečaje italijanskih državnih papirjev.

Vojne izgube v septembru

Rim, 10. okt. AS: Vrhovno poveljstvo poroča: Izgube ugotovljene v septembru in tiste, ki jih ni v poprejšnjem seznamu, pa so do 30. septembra prišli potrebni podatki, znašajo v vojski ter prostovoljski milici:

Severna Afrika: padlih 187, ranjenih 154. Vzhodna Afrika: padlih 24, ranjenih 143, pogrešanih 2470.

Grško-albanska in albansko-jugoslovanska meja: padlih 378, ranjenih 124.

Mornarica: padlih 44, ranjenih 129, pogrešanih 175.

Letalstvo: padlih 28, ranjenih 68, pogrešanih 91.

Seznam padlih so objavljali v posebnem dodatku lista »Oborožene sile«.

Slavnim bojevnikom ter njihovim rodbinam velja ganjena in neminljiva hvaležnost domovine.

Angleška ladja potopljena

Rim, 10. okt. AS: Angleška admiralteta je objavila, da je bila potopljena pomožna ladja »Corfield«. Žrtve ni bilo.

Smrt visokih angleških častnikov

Lizbona, 10. okt. AS: Novice iz Londona poročajo, da so nekje na vzhodu pri letalski nesreči bili ubiti angleški general Pope in brigadni general Russel in polkovnik Unquin.

Ameriške vojne ladje ustavile francoski parnik

Washington, 10. okt. AS: Mornariško ministrstvo je objavilo, da je ameriški rušilec ustavil francoski parnik, ki je v severno Afriko vozil gradivo, ki naj bi služilo zgradbi železniške proge pri Dakarju.

Skupina italijanskih časnika v Budimpešti

Budimpešta, 10. okt. AS: V Budimpešto je prišla skupina italijanskih časnika, ki jih je povabilo zunanje ministrstvo. Časnikarji bodo obiskali vsa večja mesta na Madžarskem. Na postaji so zastopnike glavnih fašističnih listov pozdravili tiskovni ataše pri italijanskem poslanstvu v Budimpešti ter visoki uradniki madžarskega zunanjeega ministrstva. Italijanski časnikarji bodo ostali na Madžarskem deset dni.

Pisatelji na obisku v Nemčiji

Berlin, 10. okt. AS: Te dni bivajo v Nemčiji pisatelji raznih narodnosti. Potujejo po Nemčiji v spremstvu svojih nemških tovarišev. Obisk ima namen pokazati tujim pisateljem življenje nemškega naroda v vojni. V skupini so italijanski, španski, bolgarski, hrvaški, švedski, norveški, danski, nizozemski, flamanski, francoski in finski pisatelji in časnikarji.

Vihar v Kansasu

Newyork, 10. okt. AS: Iz Kansasa poročajo, da je vihar porušil več kot sto hiš in ubil dva človeka, mnoge pa ranil. Veliki požari, ki so nastali, otežujejo reševanje.

V paviljonih največjih italijanskih industrij

Na letošnjem Ljubljanskem velesejmu sta si postavila posebna paviljona znani italijanski trdki FIAT in kemična industrija Montecatini. Tako tovarne trdke Fiat, kakor tudi tovarne industrije Montecatini zaposlujejo na deset tisoč delavcev v najrazličnejših krajih Italije in so pod modrim vodstvom dosegle izredno zmogljivost, ki pomenja zlasti za velika avtarkična stremiljena Kraljevine izredno pridobitev.

V paviljonu tovarne Fiat, ki je nam vsem poznana že po svojih avtomobilih, vidimo na lepo urejeni razstavi najvažnejše panoge udeleževanja te veleindustrije. Tovarna Fiat ima svoje glavne tovarne v Turinu. V paviljonu je razstavila najnovejša modela avtomobilov, med njimi mali tovorni avto s štirimi cilindri, 30 konjskimi silami in 650 kg nosilnosti pri največji dosegljivosti hitrosti 90 km na uro. Dalje sta razstavljeni dve limuzini s štirimi sedeži, tipa 1100. Prva ima 4 cilindre, 34 konjskih sil in največjo hitrost 105 km na uro. Druga ima 6 cilindrov, 45 konjskih sil in največjo hitrost 115 km na uro. Praktično vozilo je dalje poltovorni Fiat s 4 cilindri, 14 konjskimi silami, 800 kg nosilnosti in hitrostjo do 85 km na uro. Za malega človeka, ki ima številna poslovna pota, pa je najprimernejše vozilo mali Fiat s 3, če hočete za silo, tudi s 4 sedeži. Avto ima 4 cilindre, 14 konjskih sil in hitrost 85 km na uro. Med temi, res sodobnimi vozili z lepo aerodinamično zunanjo obliko in lično notranjo opremo stoji na posebnem podstavku model prvega avtomobila, ki ga je tovarna Fiat izdelala leta 1899. Tedaj je imela 50 delavcev. Avto sam pa ima obliko kočije brez vprege. Drug model, ki ga je izdelal strojni delavec Fiatovih tovarn sam po dolgotrajnem delu, pa kaže Fiatov oklopni avto. Poleg avtomobilskih motorjev in avtomobilov izdeluje tovarna tudi letalske motorje in letala. Na posebnem stojalu je razstavljen sodobni letalski motor s tridelnim prestavljivim vijakom. Motor ima 18 cilindrov v zvezdi in tehta le 590 kg, pri čemer razvija v normalnem obratu 840 konjskih sil. Posebno zanimiv ne bo le za voznike avtomobilov, ampak za slehernega, ki se zanima za to najsoodobnejšo panogo prevoznih sredstev izredno lepo prirejeni podolžni prerez skozi Fiatov avtomobil, tipa 1100. Navadno vidimo na razstavah le prereze skozi avtomobilске motorje. Tam lahko nazorno vidimo delovanje motorja in njegovih najvažnejših delov. Vse to nam nudijo ta prerez, poleg tega pa nam pokaže tudi vse osnove graditve karoserije in nosilnega ogrodja. Sedeži z jeklenimi peresi so prerezani na dvoje. Prav tako nosilci ogrodja, ohlajna pogonskih vreten, vretena in prestave same. Natančen pregled tega prereza pove vsakomur prav vse, kar mora vedeti o avtomobilu. Posebno pozornost vzbuja zelo velik model ladijskih pogonskih strojev. Model je ves pod steklom in prikazuje v desetkratni pomanjšavi dva ogromna Dieslova stroja, ki premoreta vsak po 40.000 k. s. Model je bil izdelan po resnični izvedbi ladijskih pogonskih strojev, katere je izdelala tovarna Fiat za velik parnik na pogon z dvema vijakoma. Vsega skupaj vozi že 350 ladij s stroji, ki so bili izdelani v strojni tovarni Fiata. Zanimiv je tudi ljubek model, ki spominja skoraj na veliko igračo in ki kaže Fiatov motorji vlak iz treh najlepših urejenih vagonov. Tak motorji vlaki dosegajo hitrost do 180 km na uro. Na steni opozori vsakega nase leva velika slika v barvah, ki kaže velikanske tovarniške naprave tovarne Fiat v Turinu. Šele ta slika da obiskovalcu pravi vtis, kako ogromne so tovarne Fiat.

Pred paviljonom je razstavljen sodoben reševalni avto, urejen tako, da more prepeljati hkrati dva bolnika ali ponesrečenca. Ta reševalni avto nosi že zanimiv napis, da je namreč mestna občina ljubljanska že kupila dva tako avtomobila za svojo reševalno postajo. Fiat razstavlja nato še razne poljedelske pogonske stroje, kakor traktor na verižni pogon, ki premore 41 in pol k. s. in tehta 3900 kg. Drug traktor na navadni pogon premore 30 k. s. in tehta 2000 kg. Izredno lep je modri Fiatov avtobus, ki ga žene 6-cilindrski Dieslov motor s 115 k. s. Največja hitrost, ki jo avtobus premore, pa dosega 75 km na uro.

Kemična industrija Montecatini razstavlja prav tako v svojem paviljonu, ki je postavljen nedaleč od Fiatovega. Ta velikanska industrija premore 140 različnih tovarn, 80 rudnikov in nad 90 električnih central. Zato obsega kaj različne panoge kemične industrije. V izredno lepo urejenem paviljonu, ki po svoji pestrosti še najbolj poudarja raznolikost industrijskih panog te veleindustrije, vidimo na desno od vhoda najprej kemične izdelke za poljedelstvo. V posebni učinkoviti skupini so razstavljena vsa najvažnejša sredstva za škropljenje trt, kakor modra galica, žveplo in dalje razne mešanice v prahu že pravilno namešane, tako da kmetovalci prah le razredčijo z vodo, narkar je mešanica že pripravljena. Sosedni oddelki razstavlja celo vrsto kemikalij, ki tudi služijo za zatiranje škodljivcev v kmetijstvu, dalje umetna gnojila, kakor razne superfosfate, nitratre itd. Na lepih brušenih steklenih ploščah so prikazani postopki pridobivanja številnih kemičnih pro-

izvodov, ki jih te tovarne izdelujejo. Tako na primer izdelovanje različnih tehničnih kislin, izdelovanje lakov, izdelovanje, hidriranje in čiščenje tekočih pogonskih sredstev, izdelki pirotehničnega značaja, eksplozivi. Rudniško udejstvovanje te veleindustrije prav tako shematično prikazuje, da ta veleindustrija pridobiva svinec in magnezij.

Izdelki knjigovoznice »Ljudske tiskarne«, ki so razstavljeni na velesejmu.

Oblačilnih kart bo pet vrst

Rim, 10. oktobra.

Kot smo že svoječasno poročali, se je dne 7. oktobra sestala korporacija za oblačila, da razpravi o položaju, ki je nastal v tej stroki zaradi zadnjih ukrepov o zapori prodaje oblačilnega blaga in da prouči način, kako naj se izvede ureditev v preskrbi s temi predmeti in v potrošnji. Seji je predsedoval minister Ekse, Ricci.

Minister Ricci je otvoril sejo in odredil po zdrav Duceju, nato pa je podpredsednik korporacije nac. sv. Parolari pojasnil razloge, ki so dovedli ministrstvo do uvedbe stroge discipline potrošnje tudi na polju prodaje oblačilnih predmetov v sličnosti z ukrepi, ki so bili uveljavljeni na sektorju prehrane. Med drugim je podčrtal glavna vprašanja tehničnega in gospodarskega načina, ki so v zvezi z delikatno materijo in je pojasnil informativni kriterij ureditve, ki jo izda ministrstvo za korporacije. Ta ureditev temelji na sistemu točk. Število predvidenih točk je različno z ozirom na število let in spol potrošnika. Uvedenih bo pet vrst kart in sicer za moške nad 15 let, za ženske nad 15 let, za otroke od 4—15 let, za deklice od 5—14 let in za otroke do 1. leta starosti.

Za predmete prve nujnosti, ki so potrebni novorojenčkom in otrokom do 1. leta bodo izdani posebni nakupni boni. Isto tako bodo izdani za novorojenčke proti predložitvi potrdila o okliheh. Vsaka karta ima tri vrste odrezkov, ki bodo ločeni po arabskih številkah, ki bodo veljale za konfekcijo in osebno obleko, vstevši obutev, z rimskimi številkami za domače perilo in s črkami, ki bodo veljale za nakup predmetov, ki bodo še kasneje določeni.

Količina predmetov, ki se bo dobila, bo odvisna od točk, ki bodo dane na posamezne vrste blaga. Ista shema ureditve določa tudi podrobnosti o razdelitvi in rabi kart in izraža posebne norme za nabave trgovcev, skupnosti itd.

Izjave ministra.

Nato je spregovoril minister za korporacije. Ko je podčrtal pomen ureditve, katere uveljavljanje se je izkazalo za neodložljivo, je ugotovil, da prihaja oddaja obleke na karte, kar je bilo uvedeno tudi v drugih državah, celo v onih, ki se ne bojijo, logično in splošno ureditev vojne gospodarstva. Glavni namen, katerega hoče doseči nova ureditev, je zmanjšati v največji meri neuporabno civilno potrošnjo, predvsem kar se tiče obutev, da bi tako ostale potrebne surovine za potrebe Oboroženih sil v največji možni meri. Minister je podčrtal, da morajo z ozirom na največje potrebe naroda v orožju stopiti v drugo vrsto interesi skupin in posameznikov. Italijanski potrošniki morajo vedeti, kako skromna je celota novih omejitev, ki so jim naložene, z ozirom na veliko večje žrtve, ki jih nosi s seboj vojna. Nato pa je podčrtal dolžnost vseh, da se pokoravajo potrebam vojne gospodarstva in je izjavil, da bo vsak poskus prekrška nezumljivo in energično kaznovan. Minister je nato ugotovil, da so skupine trgovine pokazale razumevalni duh in duh fašistične discipline ob priliki izvedbe teh ukrepov, katerih uspeh je poverjen sodelovanju, in da bodo trgovci pokazali največ volje državnim upravnim organom

Posebno zanimiva je razstava umetnih plastičnih snovi, podobnih bakelitu, galaktitu ali umetnemu gumiju. Tu vidimo izdelane najrazličnejše galanterijske predmete, dalje izolacijski material, kljuke in celo zobata kolesa. Iz snovi, podobnih umetnemu gumiju, so izdelane razne preproge, kablji in celo nepremočljivi plašči. Druga velika panoga te industrije predstavlja nadaljnje izkoriščanje premočnega katrana, kakor znano, se iz njega po dolgotrajnih kemičnih postopkih izdelujejo anilinske barve. Tu so razstavljene vse najrazličnejše anilinske barve in hkrati lepa blaga vseh vrst in kakovosti, pobarvana in pretiskana s temi barvami. Poseben oddelek je posvečen najrazličnejšim kemikalijam in končno farmacevtskim izdelkom in zdravilom.

V sredi dvorane je ob vhodu postavljen velik model sodobne tovarne za aluminij, ki je v današnji industriji gotovo najvažnejša kovina. Glede na avtarkična stremiljena fašistične vlade pa je industrija aluminija tembolj pomembna, saj se izdeluje aluminij le iz domačih surovin. Nato je lično urejena razstava najbolj različnih izdelkov iz aluminija. Tu so razstavljeni izdelki, dalje žice in kablji iz aluminija. Gospodinj bo posebej zanimala izredno lepa kuhinjska posoda iz aluminija. Posebej jih bo presenetila njihova sodobna oblika. Razstavljene so kljuke in drugi predmeti za opremo stanovanj iz aluminija, in končno res učinkoviti kiparski odlički. Zadnji oddelek v sredi paviljona pa privede v živo nasprotje, namreč k umetnim tkaninam Industrija Montecatini izdeluje fiocco, umetno tkivo, iz katerega se izdelujejo najrazličnejša blaga. Tu so razstavljeni tudi izdelki iz acetatne celuloze — umetne svile. Vsa blaga že po načinu izdelave, kakor po svoji kakovosti dokazujejo, da je tekstilna industrija, ki dela z umetnimi surovinami, dosegla ogromen napredek. Kdorkoli obišče velesejem, naj nikakor ne pozabi ogledati si obeh paviljonov največjih italijanskih industrij.

Čas zvestobe in ljubezni

Sredi sveta, ki kaže čisto nasprotje besedam »Mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem«, se nahaja Cerkev s svojimi verniki v težkih časih kakršnih malo pozna zgodovina. In uprav v takih časih ve kristjan, ki je trden v veri in močnega srca, da ni Kristus Kralj nikdar tako blizu kot v uri stiske, ki je ura zvestobe.

S srecem, ki se zvija trpljenja in bolečin radi toliko njenih otrok, toda s srčnostjo in trdnostjo, ki prihaja iz oblub našega Gospoda, stopa nevista Kristusova naproti zbirajočim se viharjem. Tega se dobro zaveda, da resnica, katero Ona uči in ljubezen, katero Ona uči in izvršuje, bodo neizogibni svetlovalki in pomočnici ljudem blage volje pri obnovi sveta na podlagi pravice in ljubezni, ko bo človeštvo utrjeno na potu zmote in nasičeno grenkega sadu sovraštva in sile.

Medtem pa naj se zaveda svet in vsi prizadeti po vojski, da dolžnost krščanske ljubezni, ki je pravi temelj kraljestva Kristusovega, ni prazna beseda, ampak je živa resnica. Široko polje se odpira pred vsemi za krščansko dobrodelnost v vseh njenih oblikah. Trdno upamo, da bodo vsi naši sinovi, posebno tisti, katerih ni zadela šiba vojske, radi posnemali božjega Samaritana in pomagali žrtvam vojske, ki imajo pravico, da ž njimi sočustvujejo in jim pomagajo.

Katoliška Cerkev, katere kralj je resnica, katere postava je ljubezen in katere mera je večnost, kakor pravi sv. Avgustin, neustrašeno oznanja vsi resnici Kristusovi, trudeč se z materinsko gorečnostjo povsod, kjer to zahteva ljubezen Kristusova, stoji vzvišena nad viharjem zmot in strasti, čakajoča trenutka, ko bo vsemogočna roka pomirila razburkano morje in pregnala duhove nesloge, ki so povzročili vihar.

Rdeči križ sporoča

Na poizvedovalni oddelk Rdečega križa je prišlo nekaj obvestil o pogrešanich. Svojce naprošamo, da jih dvignejo v naši pisarni na Miklošičevi 22 b.

Bratuš Karel, Cencič Olga, Filipič Franja, Gajda Ana, Gruič Peter, Iljčević Ružica, Janošev Ivanka, Klemenčič Ivan, Martinovič Malči, Mandelc Matevž, Medle Franc, Milenkovič Miloslav, Rebolj Franc, Rendl inž. Fran, Rigler Ivan, Roth inž. Matija, Simončič Stefan, Simončič Vladislav, Schopfer Matilda, Svetel Viktor, Šerko Marija, Sentjunc Nande, Uranšek Maks.

Pošto naj dvignejo:

Babič Ana, Rožna 29; Bregant Sonja, Jarška 36; Carl Ela, Skrabčeva 5; Cuznar Matilda, Cernetova 27; Copic inž. Henrik, Sv. Petra 56; Dobrovolje Franjo, Cernetova 4; Drnovšek Vinko, Ig; Držaj Hilda, Malgajeva 1; Erzar Tončka, Zgornja Šiška 133; Foltyn Slava, Celovška 260; Hostič Emil, Povšetova 45; Gregorčič Ivanka, Velika Colnarska 5; Itin inž. Vladimir, Livarska 7; Javornik Marija, Petrkova 16; Jenko Janez, Bezenškova 5; Juvan Mina, Sv. Petra 29; Kalan Peter, Zrinjskega 5; Klojčnik Franjo, Kokalj Anica, Poljanska 15; Kolina Mirko, Korotanska 18; Kosmrlj Rado, Livarska 7; Košuta Hela, Gor. kolodvor; Knez Franciška, Viška 13; Kregar Ana, Zrinjskega ulica; Križman Vera, Vidovdanska 28; Lah Joško, Vrhovčeva 1; Lajovic Janko, Turnerjeva 20; Mamusa Ludvik, Popovičeva 7; Melik dr. Anton, Mišičeva 25; Mimič Danica, Rožna dolina, Cesta VI-37; Močan, Rožna dolina C. XIX-12; Mozetič Mihael, Sp. Šiška 32; Oblak, Vodovodna 83; Pečjak Alencija, Staničeva 27; Pipan Albina, Podlimbarska 15; Piškur Rado, Galetova 13; Polak Ivo, Obirje 21; Repič Ljubo, Kolodvorska 22; Schiffrer Mila, Večna pot 27; Skrt Vojko, Matjanova pot 27; Suša Ivan, Bizjanova 5; Simic Peter, Zelenikarjeva 6; Tomažič Anton, Tyrševa 52; Verderber Just, Cesta na Brdo 43; Vičič Emil, Tolstojeva 3; Vračko Oskar, Celovška 23; Zamejic Ema, Zarnikova 1; Zupan Ivan, Šiška, Kurilnica.

V tajništvu naj se javijo svojci nižje navedenih vojni ujetnikov: Božović Rade, Jovanovič Milovan, Koprivec Milan, Kosanovič Dušan in gospa Marija Vidmar iz Ljubljane.

Gospod Knežević Aca, medicince iz Ljubljane naj se javi majorju Kneževiču Sveti v Fiume.

Gospod Stefan Koser ima nujno brzojavko iz Trsta, oglašaj naj se v tajništvu.

Prijatelj pokojnega šolskega upravitelja gospoda Ferda Vigileta so zbrali na dan pogreba v kavarni Vesel 150 lir in jih poklonili Rdečemu križu. Za plemenit dar iskreno hvala.

Nova telefonska številka Poizvedovalnega oddelka Rdečega križa je 41-31.

Sport

Troboj atletov na Stadionu

Skrbno pripravljeni bodo nastopili atleti ljubljanskih klubov Planine, Ilirije in Hermesesa v soboto ob pol štiri na Stadionu. Med njimi bodo tekmovali tudi znani reprezentanti inž. Stepišnik, Košir, Milanovič in drugi. Spored sobotne prireditve obsega sledeče discipline: tek na 400 m brez zapreke, skok v višino, tek na 100 m, suvanje krogle, tek na 800 m, skok v daljino, tek na 5000 metrov, metanje kladiva in štafeto 4x100 m.

Odbor SK Ljubljane poziva danes vse aktivne igralce, ki je njih seznam na običajnem mestu, da se udeležijo zelo važnega sestanka v gostilni »Pri Ivanu«. Začetek sestanka je ob 19 večer.

SK Planina — lahkotletska sekcija. Zunanji atleti Kraner, Smolej, Urbančič in Zupančič Lojze, ki tekmujejo na troboju le v nedeljo, 12. t. m., naj se javijo na Stadionu vsaj 1 uro pred pričetkom nedeljskega nastopa!

ASK. V soboto, 11. oktobra, ob 14 seja upravnega odbora in načelnikov vseh sekcij v Akademskem domu na Miklošičevi 5. — Tajnik.

Drsalno šolo nameravajo ustanoviti v Ljubljani. Zvedeli smo, da nameravajo ustanoviti v Ljubljani za zimsko sezono po zgledu na plavalno šolo tudi drsalno. Zamisel pozdravljamo, ker bi organizirana drsalna šola brez dvoma veliko pripomogla k napredku zimskega športa na drsalkah.

Von Tsehammer und Osten, nemški državni voditelj športa je izdal proglas, v katerem poziva športne klube naj posvečajo večjo pažnjo športni vzgoji predšolske mladine. V proglasu poudarja koristi zmernega športa že v zgodnjih letih telesnega oblikovanja in dozorevanja. Gre za to, da ustanovijo športna društva tudi posebne oddelke za otroke, ki še ne obiskujejo šol.

Stepišnikov rival Taddia je ponovno nastopil v Parmi in dokazal, da je letos v solidni in stalni formi. Klavirje je zalučal 51.900.

Kakor da ni res, zveni poročilo o državni tekmi v hoji na Švedskem. Te tekme se je udeležilo

900.000 športnikov. Tudi finančni uspeh je bil odličan. Prihodek bodo porabili za gradbo velikega okrevališča, kamor bodo lahko zahajali športniki na zdravljenje in počitek.

V Monakovem so imeli preteklo nedeljo medmestno plavalno tekmo Dunaj : Monakovo. Dasi so Dunajčani zmagali v waterpolu 3:1, so končno zmago odnesli le Monakovčani in sicer v razmerju 80:66.

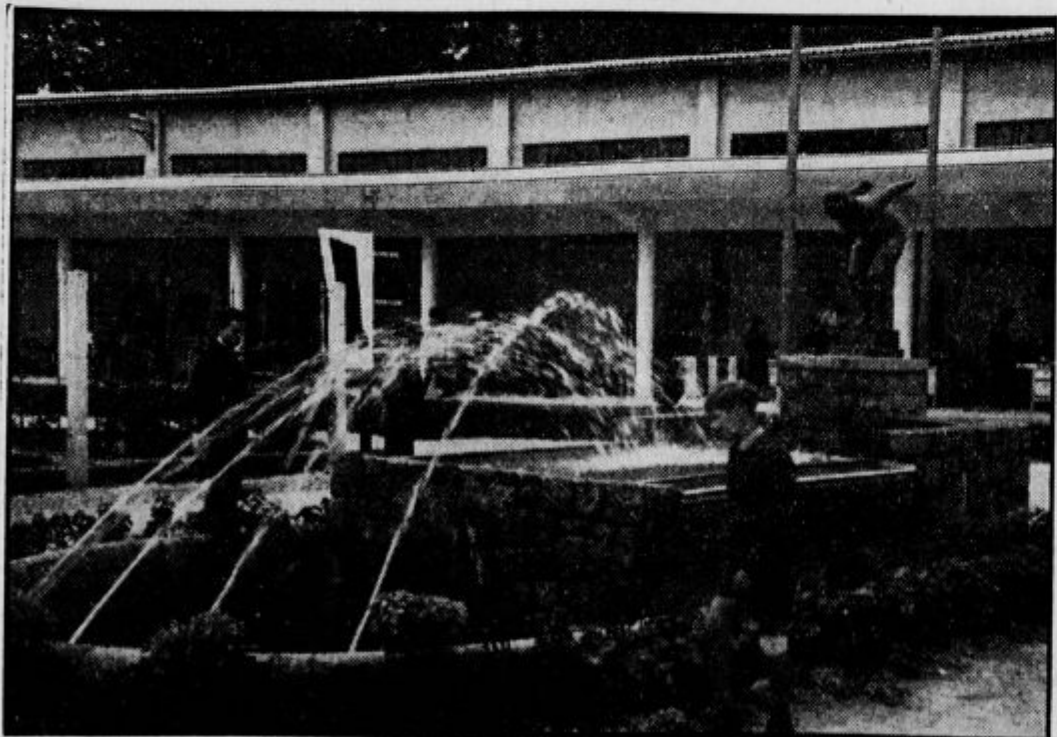
Švedski in švicarski akademiki so priredili v Upsali mednarodni atletski dvoboj, na katerem so dosegli Švedi precej večje število točk. Številčni rezultat tekme je 49:79.

V Garmisch Partenkirchenu bo tudi v bližajoči sezoni velika zimskošportna prireditev za mednarodno udeležbo. Glavne prireditve v Ga-Pa bodo trajale od 7. do 15. februarja. — Kakor je razvidno v koledarju zimskih prireditev Nemške smuške zveze, so uvrstili letos med znamenite prireditve tudi »Mednarodni planiški tedenc (Internationale Planica-Woche), ki bo od 2. do 8. marca.

»Weissmüller v ženski izdajici bi lahko nazivali dansko plavalno Ragnhild Hveger. Pravo plavalno čudo se je zdel svetu statisti Weissmüller, ki je postavil v enem letu (od 1922 do 1923) kar 21 svetovnih rekordov v crawlu. Na listi ženskih plavalnih rekordov pa vidimo, da se je po-joben primer ponovil tudi v ženskem športu. — Ragnhild Hveger je pobrala vse svetovne rekorde v prostem slogu od 200 m naprej. Nedotaknjen je ostal le še rezultat lepe Nizozemke Oudenove. Tabela ženskih rekordov v crawlu izgleda takole:

100 m	W. Ouden, Nizozemska	1:04.6 min.
200 m	Ragnhild Hveger, Danska	2:21.7 min.
300 m	"	"
400 m	"	3:42.5 min.
500 m	"	5:00.1 min.
600 m	"	6:27.4 min.
800 m	"	11:05.4 min.
1000 m	"	18:54.0 min.
1500 m	"	20:57.0 min.

Presenetljivo je, kako so ti rekordi blizu moškim.

Vodomet, ki lepo počivlja velesejmski prostor. Zvečer je razsvetljen s barvnimi lučmi, počivlja ga pa tudi Goršetova »Plavalica«.

Droblne novice

Koledar

Sobota, 11. oktobra: Marijino materinstvo; Iarac, mučenec; Prob, mučenec.
Nedelja, 12. oktobra: Zegnanska nedelja; Mak-similijan, škof.

Novi grobovi

† Terezija Bohine, sestra g. Viktorja Bohinea, je umrla v Ljubljani ter jo bodo pokopali v soboto ob petih popoldne iz kapele sv. Petra na Zalah. Naj počiva v miru! Užalošenemu bratu in drugim svojem našo iskreno sožalje!
† Frančiška Misson, roj. Rus, žena znanega stavbenika, je izdihnila svojo dušo v Ljubljani ter bo njen pogreb v nedeljo ob treh popoldne iz kapele sv. Andreja na Zalah. Naj ji svetli večna luč! Prizadetim svojem, možu in otrokom, naše sožalje!
† Tončka Škrinar je umrla v Ljubljani. Njeno truplo leži na odru na Zalah v kapeli svetega Frančiška, odkoder bo pokopano v nedeljo ob 4 popoldne na pokopališču na Viču. Svojem izrekamo naše sožalje, rajnici pa Bog daj večni mir in pokoj!

— Višji trgovski tečaj v Ljubljani. Vpisovanje še ta teden. Informacije daje: Trgo- učilišče »Christofov učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15.

— Začetek šolskega pouka na klasični gimnaziji v Ljubljani. Ravnateljstvo drž. klasične gimnazije v Ljubljani sporoča, na mnoga vprašanja o začetku šolskega pouka, da se bo začel morda že 27. oktobra. Gotovo pa v začetku novembra. Natančni dan bo objavljen v dnevnikih brž, ko ga bo mogoče točno določiti.

— Zavetišče za dijakinje v Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani zopet odprto. Novo šolsko leto se je začelo, ali težave našega dijaštva so stare in vedno enake. Stiskala jih bo mnogoteri beda in dolžnost vsakogar, ki kaj more, je, da jo olajša. Vzajemna zavarovalnica se tej dolžnosti lepo obdoljuje. Se vedno daje velikodušno prostoro za »Dom dijakinj«, da morejo tiste številne, ki se bodo tudi letos vozile od Vrhnike, Zaloga, Logatca in Grosuplje, najti v njem varno in toplo zavetje. Lepe sobe jih vabijo, naj pridejo in se v njih počijejo. Igre in knjižnica jim kličejo: Na evidenje, Marija z Brezij jim e siene govori, da bodo v teh prostorih našle košček prave domačnosti in toplote. »Dom dijakinj« bo odprt v tistih urah, ko bo najbolj potreben. Vse podrobnosti bo vsaka obiskovalka lahko zvedela v »Domu« samem. Uprava.

— Zrebanje nagrad italijanskega nacionalnega zavarovalnega zavoda INA se je v zavodovem paviljonu tudi včeraj nadaljevalo. Na vrsto je prišla šesta nagrada po 500 lir, za katero je bila izrečena srečka štev. 6009, ki pripada g. Karlu Podobniku iz Zadobrova pri Ljubljani. Nagradene se poziva, da se zgleda v uradu zavoda v paviljonu INA na seimu, da dvigne nagrado.

— Zdrženje brivcev, frizerjev in kozmetikov v Ljubljani obvešča cenj. občinstvo, da bodo od 13. oktobra t. l. omenjene obratovalnice odprte dnevno od 7.30 do 12.30 ter od 14.30 do 18.30. Ob sobotah in dnevih pred prazniki pa do 19. Ob nedeljah so obratovalnice zaprte. Vljudo prosimo, da se p. n. občinstvo kakor tudi članstvo ravna po tej novi naredbi, ker so v nasprotnem elučaju predvidene zelo občutne denarne kazni.

— Sorodnik Gaberška Ivana F., vojnege ujetnika, žigar žena Kristina po rodu Boigarka, živi zdaj s hčerjo v Gornji Strumici, se naj oglasi čimprej pri Pokrajinskemu odboru Rdečega križa, Gosposvetska cesta 2/II, da bo dal potrebne informacije o njem.

Družinski dan v Ženevi

Švicarski katoličani imajo navado, vsako leto organizirati katoliške »dneve«, kjer katoliške organizacije na večjih zborovanjih razpravljajo o perečih vprašanjih, ki zadevajo katoličane in njihove naloge v družbi. V prvih dneh oktobra letošnjega leta so imeli v Ženevi »Družinski dan«. Program tega dne je bil zelo obsežen in je globoko posegel v vsa področja danes skoraj med vsemi evropskimi »narodni važnega vprašanja zdravili, srečnih in dobrih družin. Tako so med drugim razpravljali o tem, kako bi najbolje poučili mladino pravega umevanja in globoke skrivnosti družine in zakona, o strašnem vprašanju padanja roj-

stev, ki se opaža v Evropi zadnjih petdeset let in o glavnih vzrokih tega pojava, med katerimi je na prvem mestu pešanje vere, z njo zvezanega propadanja javne in zasebne morale, materializem in slabo socialno stanje najširših slojev. Vendar je statistično ugotovljeno, da imajo socialno šibki sloji mnogo več otrok kakor imovitejši, ki so mnogokrat prekomodni in prematerialistični. Velik škodljivce družin je tudi alkoholizem. Če se torej hočemo boriti za večje in boljše družine — tako so izveneli sklepi švicarskega družinskega dne — potem si moramo najprej prizadevati za odpravo vseh vzrokov, za poglobitev verskega mišljenja in življenja, za odpravo nemoralnosti, za boljše socialne razmere ter za pravo pojmovanje narodnosti, zakaj narod sestavljajo družine, in za vsa druga možna zdravila, ki bodo ozdravila pretežno zlo trlih družin in padanja rojstev in pripomogla, da bodo družine zopet v pravem pomenu besede krščanske, posvečene, močne in blagoslovljene z obilnim zarodom. (»Osservatore Romano«.)

NECCHI
ŠIVALNI STROJI
IGN.VOK
LJUBLJANA, TAVČARJEVA 7
Ljubljana

1 Vse pridelovalce krompirja in fižola v ljubljanski občini opozarja mestno županstvo, da morajo mestnemu gospodarskemu oddelku v Beethovnovi ul. št. 7-II., soba št. 35, zanesljivo do ponedeljka, 13. t. m. posebej naznaniti, koliko so pridelali fižola, in posebej, koliko so pridelali krompirja. Naznaniti morajo svoje pridelke ali zaloge vsi, ki so pridelali nad 500 kg krompirja in nad 50 kg fižola.

1 Mestno zdravniško nedeljsko službo bo opravljal od sobote ob 20 do ponedeljka ob 8 zjutraj mestni zdravnik dr. Logar Ivan, Ulica 29. oktobra št. 7, telefon št. 41-52.

1 Jutri v nedeljo, 12. oktobra vsi v frančiškansko dvorano, kjer uprizori frančiškanska prosveta igr »Haganagica«. Zaradi velikega zanimanja za to predstavo v novi sezoni si preskrbite vstopnice že v predprodaji v trgovini Siligov, Frančiškanska ulica.

1 Večerni trgovski tečaj. Vpisovanje še ta teden. Solnina nizka. Informacije in prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15.

1 Pevke in pevci akademskega cerkvenega pevskega zbora! V soboto zvečer ob pol sedmih in v nedeljo ob desetih popoldne je pevska vaja za akad. službo božjo pri oo. frančiškanih. Prihajajte k vjam vsi redno in točno! — Nove pevke in pevce vabimo, da se priglasiyo za sodelovanje pri našem zboru med pevskim vjamom v pevski sobi poleg frančiškanske porte. Dobrodošli vsi, ki imate veselje do petja!

1 Sv. maša zadušnica za pok. Vladimirjem Ferantom, narednikom-pilotom, bo v ponedeljek, 13. oktobra ob 7. zjutraj v frančiškanski cerkvi. Pokojni Vladimir Ferant, ki je doma iz Ljubljane, je — kakor smo mogli zvedeti šele zdaj — zaradi hudih poškodb umrl 13. aprila, na Veliko noč, v budimpeštanski vojaški bolnišnici in je pokopan na tamkajšnjem vojaškem pokopališču. Vse njegove prijatelje, ki jih je zaradi svojega lepega značaja imel mnogo, prosimo, naj se ga spominjajo v molitvi.

1 Mesto venca na grob pok. gospe Kosa, posestnika v Rožni dolini, darujeta gospe Evg. Šubic in Pahaja Rdečemu križu 50 lir. — Iskrena hvala.

Gledališče

Drama. Sobota, 11. okt.: »Hamlet«. Izven. Začetek ob 17.30, konec ob 21. — Nedelja, 12. okt.: »Dva bregova«. Izven. Začetek ob 18.15, konec ob 20.30. — Ponedeljek, 13. oktobra: Zaprto.

Opera. Sobota, 11. okt.: »Netopir«. Izven. Začetek ob 18.15, konec ob 21. — Nedelja, 12. oktobra: »Aida«. Izven. Začetek ob 17.30, konec ob 21. — Ponedeljek, 13. okt.: Zaprto

Radio Ljubljana

Sobota, 11. oktobra. 7.30 Radijska poročila v slovenščini. — 7.45 Pesmi in melodije. Vmes ob 8 napoved časa. — 8.15 Radijska poročila. — 12.15 Sekstet Jandoli. — 12.35 Simfonična glasba. — 13. Napoved časa. — Radijska poročila. — 13.15 Vojno poročilo Glavnega Stana Oboroženih Sil v slovenščini. — 13.17 Radijski orkester ljubljanske oddajne postaje pod vodstvom Draga M. Sijanca. Orkestralna glasba. — 14. Radijska poročila. — 14.15 Orkester Cetra pod vodstvom Barzizza. — 14.45 Radijska poročila v slovenščini. — 17.15 Nove plošče Cetra. — 19.30 Radijska poročila v slovenščini. — 19.45 Lahka glasba. — 20. Napoved časa. — Radijska poročila. — 20.20 Komentar k dnevnemu dogodkom. — 20.30 Koncert organiste Pavla Rancigaja. — 21. Koncert basista Toneta Petroviča, pri klavirju Marjan Lipovšek. — 21.15 Radijski orkester in komorni zbor pod vodstvom Draga M. Sijanca. — 22. Pogovor v slovenščini. — 22.10 Koncert tria De Rosa-Zanetovič Lana. — 22.45 Radijska poročila.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočvar, Celovška cesta 62 in mr. Gartus, Moste-Zaloška cesta 47.

Poizvedovanja

Zgubila se je denarnica z manjšo vsoto denarja ter srebrnim rožnim vencem in torbica z nahlivnim peresom, od Piskarja, Tyrševa cesta do Topniške ulice. Pošten najditelj naj odda v upravi »Slovenca«.

Pred nekaj tedni se je našla zapesnica na Golovcu. Naslov najditelja v upravi »Slovenca«.

Našla se je krušna karta. Dobi se na stojnici na Vrazovem trgu.

Iz Spodnje Štajerske

Pragersko ni Pragwald. Včeraj nam je tiskarski škrat napravil hudo napako, ki jo s tem popravljamo. V celjsko okrožje poleg drugih navedenih občin spada tudi občina Prebold, ki jo zdaj imenujejo Pragwald. Tiskarski škrat pa je hotel biti bolj bister ter je dodal, da spada pod celjsko okrožje tudi občina Pragersko, ki jo zdaj imenujejo Pragwald. To pa seveda ni res, ker se Pragersko zdaj imenuje Pragerhof in spada pod mariborsko okrožje, kakor smo že poročali.

V okrožje Brežice spadajo po določbi šefa civilne uprave zdaj te-le občine: Raka, ki jo zdaj imenujejo Arch, Artiče (zdaj Arnau), Dobova (zdaj Brückel), Studenec pri Krškem (zdaj Bründl), Zabukovje, ki ga zdaj imenujejo Buchern, Pišce, katerim zdaj pravijo Dittmannsberg, Kozje, ki se mu zdaj pravi Drachenburg, Krško, zdaj Gurkfeld, Leskovec pri Krškem se zdaj imenuje Haselbach bei Gurkfeld, Podsreda je zdaj Hörberg, Kapele pri Brežicah se zdaj Kapellen bei Rann, Sveti Peter pod Svetimi gorami je zdaj Königsberg am Sattelbach, Sevnica, katero zdaj nazivajo Lichtenwald, Planina ki je zdaj Montpreis, Krška vas, ki je zdaj postala središče občine namesto Cateža ter se zdaj imenuje Munkendorf, Pilštajn, Globoko (zdaj Pirschenberg), Bučka (zdaj Radelstein), Brežice (zdaj Rann), Rajhenburg, Senovo (zdaj Reichenstein), Boštajn (zdaj Sawenstein), Blanca, ki se zdaj imenuje Siegersberg, Velika Dolina, ki jo zdaj nazivljejo Weitalent, Bizelsko (zdaj Wisell), Sromlje se zdaj imenuje Wolfsgrund, in Cerklje ob Krki, ki se tudi zdaj imenujejo Zirkle.

V Mariboru sta umrla 10 letni sinček trgovca Klavore, Alojzij, in 78 let stari zasebnik Martin Popič iz Studencev.

V Celju je umrl tamkajšnji posestnik Franc Ramskugler.

Jurij Druškovič iz Brežic umrl. Na svojem posestvu na Bizelskem je umrl 51 let stari znani brežiški mesar Jurij Druškovič, ki ga je nemška oblast postavila za prvega nemškega župana na Bizelskem. Druškovič je bil vnet borec za nemstvo brežiškega mesta in okraja ter je prvi pozdravil nemške čete na Bizelskem. Zato je imel tudi zelo slovesen pogreb.

Na mariborski realki se je začel pouk. Dne 2. in 3. oktobra so se vsi učenci višjih razredov udeležili taborjenja pod vodstvom profesorjev na Pohorju, kjer jim je ravnatelj, višji študijski svetnik Persehe, razložil, da je dolžnost višjega »realca« biti strumen in pošten, da pa se mora tudi učiti. To je bil namen taborjenja. Pojso so se dijaki vračali s taborjenja v Maribor. V ponedeljek, dne 6. oktobra se je ob slovesnem razobešanju zastave začel šolski pouk.

Prvo nedeljsko službo so imeli dečki, 250 po številu, na vežbališču pri Pragerskem iz občine Poljskava. Tri ure so telovadili in se igrali, naka je bila sneta zastava ter je spregovoril njihov praporščak.

kladivom, da se stresajo stropni tramovi naokoli. »Suchanka je zasulo,« javlja Stanko brez sapa.

»Res?« se mirno čudi tesar. »Torej še košček.« Od spodaj ga obseva jamašarica, videti je, kako se mu pri vsakem razmahu kladiva močno dviga prsni koš. Matula puha in drži prelomljeni tram z debelim, zavaljenim tilnikom; pri vsakem udarcu kladiva se ves stres in zastoka, nad glavo mu poka les in hrešči zdrobljeno kamenje, toda Matula drži, razkoračen in lesketajoč se od potu, še košček, buh, pa boš lahko izpasti. Tesar Martinek gladi z dlanjo podprti tram. »Tako, dobro,« pravi s svojim milim glasom. Zidar Matula si mane z zabuhlo roko mokri tilnik in hrpavo diha. »To da dela!« pojasnjuje tesar in se ozira zadovoljno na dva podprta trama. »Ampak držalo bo.« In brisaje si dlani ob hlače, gre tesar Martinek po nov okrogel tram.

»Suchanka je zasulo,« ponavlja Stanko Matuli.

Zidar je privzdignil krvave oči: »Da, rekel si.«

»Nas vse bo zasulo!«

»He, pa zakaj?«

Zakaj? Stanko ne ve, kako bi to razložil temu bedastemu volu; kaj ne sliši, kako poka in hrešči nad glavo? Ves rov bo zasulo —

»Ves rov bo zasulo,« trdi mrzlično Stanko. Ravno se vrača tesar in nese na rami kos okroglega trama. »Ne bo nas zasulo, prijatelj,« pravi mirno. »To bo že držalo.«

»Kaj ne sliši, kako neprestano grmi?«

»Ne utegnem poslušati,« se smehlja Martinek. »Tak pojdi, Matula, sem.«

Stanko se stisnjeno vleče proti zasutemu hodniku. Pepek je že tam in daje iz notranjosti secuto kamenje ven

Iz Gorenjske

Sport na Jesenicah. Preteklo nedeljo je bila prijateljska nogometna tekma med Jeseničani in Stražiščani od Kranja. Zmagali so Jeseničani s 3:2.

Ponesrečen kolesar. Po novi cesti, ki jo zdaj grade na Javorniku, se je vozil na kolesu delavec Janez Pristov. Umakniti se je moral tovrstnemu avtomobilu ter je zavozil v kup gramoza, kjer se je potekel.

Nove okrožne hranilnice na Gorenjskem. Po nemškem vzorcu so bile ustanovljene zdaj okrožne hranilnice v Radovljici, Kranju in Kamniku. Radovljiska je zdaj razglasila, da je hranilne vloge prejšnje mestne hranilnice v Radovljici prevzela ter jih v vsej vsoti vpisala v markah. Nove hranilnice bodo poleg varčevanja pospeševale tudi trgovski promet s Koroško.

Generalni referent Kehrli na Bledu. 5. oktobra se je iz Linza pripeljal skozi Beljak na Bled generalni referent v državnem gospodarskem ministrstvu Hans Kehrli. Sprejel ga je šef civilne uprave Kučera, naka je bila gospodarska seja o gospodarski splojni južne Koroške (Gorenjske) v gospodarski sestavi Koroške.

Na smrti je bil obsojen Viktor Fatur, rojen l. 1911. v Zagorju pri Postojni, ker je 23. maja letos v Stražišah pri Kranju vlomil v hišo Pavla Rozmana, ga hotel oropati in z baloneto zabosti. Sodilo ga je celovsko posebno sodišče.

Iz Hrvatske

Bolgarski časniki v Zagrebu. Na potovanju na vzhodno bojišče se je ustavila v Zagrebu skupina bolgarskih časnika. Na postaji so bolgarske časniki sprejeli in pozdravili hrvatski časniki ter bolgarski poslanik. V teku dneva so se Bolgari oddaljili v Sestine in položili venec na Starčevićev grob, naka jih je sprejel tudi zunanji minister dr. Lorković. Z bolgarskimi časniki potuje na vzhodno bojišče tudi tiskovni ataše na nemškem poslanstvu v Sofiji dr. Berge.

Sola za ustaške prvakine v Zagrebu. Prosvetni minister dr. Budak je oni dan slovesno odprl v Zagrebu šolo za ustaške prvakine.

Protij lenuhom in postopacem. Ustaško poveljstvo v Zavidoviču je izdalo zelo strogo naredbo proti lenuhom in postopacem. Po tej naredbi je lenuh in delomržež tisti, ki se ob delavnih klati po gostilnah in pijančuje. Istočasno je prepovedano obiskovanje gostiln tudi mladini.

11. november državni šolski praznik na Hrvatskem. Hrvatski prosvetni minister je predpisal za vse hrvatske šole praznovanje 11. novembra kot državnega šolskega praznika, ker je tega dne obletnica upora Evgena Kvaternika leta 1871. za ustanovitev hrvatske države. Za žrtve tega upora morajo biti povod zadušnice, po žalnem opraviilu pa spominske akademije v šolskih prostorih.

Iz Srbije

Ponoven pregled judov v Belgradu. Oddelek posebne policije za jude je pozval vse v Belgradu živeče jude, stare nad 16 let, da so se morali prejšnjo sredo zopet prijaviti policiji, kjer so pregledali njihove prijavne listine.

Zenskam prepovedano kajenje. Policija v Arandjelovcu, kjer je bilo zadnje dni precejšnje pomanjkanje tobaka, je policija prepovedala kajenje mladini izpod 20 let in vsem ženskam. Istočasno je policija zaplenila vse tobake izdelke, ki so jih ljudje prodajali na črni borzi.

Novi davki v Srbiji. Srbska vlada je objavila uredbu, s katero je uvedla posebno doklado na davek za stanovanja, trgovske in poslovne prostore. Doklada znaša od 5 do 15 odstotkov.

Čiščenje komunistov. »Novo Vreme« poroča, da je prišlo med srbskim oboroženim oddelkom in komunisti do spopada v vasi Krnjevo pri Velikem Orašju. V borbi, ki se je razvila med obema skupinama, je bila komunistična družina uničena. En komunist je na mestu obežal mrtev, šest jih je pa bilo ranjenih. Med njimi ena ženska. Ostali so zbežali in pustili na mestu bojišča ves plen.

Narodno zborovanje v Vrhu. Prejšnjo nedeljo je bilo v Vrhu veliko zborovanje Srbov, katerega se je udeležil tudi minister za gospodarstvo Mihajlo Oličan. V svojem govoru je ostro napadal jude in komuniste, katere doži in obtožuje za sedanjost nesrečo. Citiral je tudi tisti odstavek iz govora predsednika srbske vlade, s katerim je napovedal nezposoben bojem komunistom in v katerem pravi: »Da bi se rešilo 7—8 milijonov srbskih glav, bodo odletele, če bo to potrebno, glave pokvarjene srbske gospode, ki je najkrajnjeje delala na tem, da je to tega prišlo. Odletele bodo glave vsem tistim, ki so v svoji zaslepljenosti vzgajali svoje otroke v internacionalnem duhu, da bi danes ali jutri delali na nesreči svojega naroda. Razbojnikji bodo pokoljeni in pokončani, pa naj so se poskrili v še tako nedostopne gozdove.« Končno je minister pozival ljudstvo, da se naj javlja med prostovoljce.

Razmere v Posavju se normalizirajo. »Novo Vreme« poroča, da so oboroženi oddelki srbske vlade očistili Posavje in da se sedaj v tamšnjih krajih razmere že popravljajo. Zapeljani kmeti so se vrnili domov in pričeli obdelovati svoja polja.

FIBRIS za ščetke ter MILAN JAGER
Mehanična predilnica za žimo
Uvoz surogatov
PO UGODNI CENI Centrala: LJUBLJANA Tvrtnica: PUŽINE
SV. PETRA CESTA 17 TELEFON 20-45

Prva partija

Medtem se Adam s Pepkom po tiho dogovarja pri kopici razvalin: »Počakaj, jaz ti bom to izpodnesel.« — »Ali se je že zgnilo? Torej počakaj.« — »Kar delaj, jaz držim,« bule Pepek in mišice se mu napenjajo kakor sople. Adam kar vrta s svojimi vpadlimi očmi zaklinjene podrtine in razbito lesovje. Zdjaj je to že drugače, je že luknja, da se da vanjo zlesti po vseh starih. Od daleč je slišati udarce, kakor nekdo tolče po lesovju; to bo bržkone Martinek z Matulo. Pes Andres pridno hodi od Martinka k Adamu, obtoji nad Pepkom in gre spet gledat Stankov kup kamenja, da bi imel kaj opraviti; gospod Hansen se naslanja na prelomljen opornik, oči ima na pol priprte — menda posluša. Včasih tako čudno sumi in hrešči nad glavo, kakor če se sesuva in useda kamenje. Samo da bi se mu nič ne pripetilo, misli Stanko v skrbeh kakor ženska; zakaj sam na sebe je že tako rekoč pozabil. Človek se navadi.

»Počakaj,« buči Adam in se ozira po Andresu. »Suchanek ne prihaja.«

Paznik Andres je obstal kakor pribit, gospod Hansen se je odleplil od stene, in poslušata. Tiho; sliši se samo žaganje; in spet je zahreščalo, kakor če se sesuva kamenje.

»Jaz bi zlezel tja,« momi Adam in zaskrbljen mežika. »Moral bi se že vrniti.«

Andresu postaja obraz spet tako trd. »Pojdite gledat, kaj je z njimi!«

Adam se plazi po starih v luknjo. Že je potegnil za seboj svoje dolge noge, že ga je samo slišati, kako tam nekje globoko brska. Stanko se iznova pripogiblje po kamen, toda Andres ga strogo pogleda. »Tiho,« je zasikal.

I no, če tiho, pa tiho; Stanko se je onemogel naslonil na steno in zaprl oči. Torej tole je vse. Nobena hrabrost, nobeno tveganje življenja; samo nositi kamenje kakor suženj —

Spet je zašumenlo blize, iz luknje je pogledal Adamov škorenj. »Podaj mi kramp,« godrnja pridrušeno od znotraj. Pepek skokoma podaja kramp, in škorenj je spet izginil noter. Stanko malodušno pogleduje zdaj gospoda Hansena, zdaj Andresa: morda se je kaj zgodilo. Martinek pa medtem mirno seka s sekuro. Tam notri nekaj oprežno tolče in ropoče; pes Andres čepi pred luknjo, in posluša; obraz mu je trd in napet.

»Morda naj skoči Stanko po nosilnico,« pravi Pepek, toda Andres zmajuje z glavo in posluša; in nenadno leze v luknjo, hitro kakor jazbec. Komaj je potegnil noge za seboj, že leze za njim gospod Hansen —

»Ali se je kaj zgodilo?« je izdihnil Stanko.

»Najbrž je zasulo oeko,« pravi Pepek skozi zobe. »Zakaj leze tja takšen prduh?« Pepek je jezno odtrgal trsko od zlomljene deske in si na trebuhu zategnil jermen. »Moram pogledati. Počakaj tu.« In pretlačil se je skozi luknjo za drugimi.

Tako, zdaj je Stanko sam s svojim utripajočim srcem. Oeko je zasulo. Še pred pol ure se je tu pripravljaj. Spet je nekje v stropu zahreščalo; saj nas bo vse zasulo! Stanko je strahno tesno pri srcu; posluša pred luknjo in sveti z jamašarico vanjo, — nič, samo zmes lesa in kamenja. Buh, buh votlo odmeva s tiste strani, kjer dela Martinek. Stanko hiti tja, niti ne misli več na prelomljeni opaž. Tesar Martinek zabija s kladivom debelo zagodno pod prelomljeni tram, Matula ga privzdigne z debelim ramenom in ovovno glavo in težko sope. Še košček, pravi mirno tesar in tolče z velikim

kladivom, da se stresajo stropni tramovi naokoli. »Suchanka je zasulo,« javlja Stanko brez sapa.

»Res?« se mirno čudi tesar. »Torej še košček.« Od spodaj ga obseva jamašarica, videti je, kako se mu pri vsakem razmahu kladiva močno dviga prsni koš. Matula puha in drži prelomljeni tram z debelim, zavaljenim tilnikom; pri vsakem udarcu kladiva se ves stres in zastoka, nad glavo mu poka les in hrešči zdrobljeno kamenje, toda Matula drži, razkoračen in lesketajoč se od potu, še košček, buh, pa boš lahko izpasti. Tesar Martinek gladi z dlanjo podprti tram. »Tako, dobro,« pravi s svojim milim glasom. Zidar Matula si mane z zabuhlo roko mokri tilnik in hrpavo diha. »To da dela!« pojasnjuje tesar in se ozira zadovoljno na dva podprta trama. »Ampak držalo bo.« In brisaje si dlani ob hlače, gre tesar Martinek po nov okrogel tram.

»Suchanka je zasulo,« ponavlja Stanko Matuli.

Zidar je privzdignil krvave oči: »Da, rekel si.«

»Nas vse bo zasulo!«

»He, pa zakaj?«

Zakaj? Stanko ne ve, kako bi to razložil temu bedastemu volu; kaj ne sliši, kako poka in hrešči nad glavo? Ves rov bo zasulo —

»Ves rov bo zasulo,« trdi mrzlično Stanko. Ravno se vrača tesar in nese na rami kos okroglega trama. »Ne bo nas zasulo, prijatelj,« pravi mirno. »To bo že držalo.«

»Kaj ne sliši, kako neprestano grmi?«

»Ne utegnem poslušati,« se smehlja Martinek. »Tak pojdi, Matula, sem.«

Stanko se stisnjeno vleče proti zasutemu hodniku. Pepek je že tam in daje iz notranjosti secuto kamenje ven

»Torej, kaj je?« se izvije Stanku iz grla.

»Ne vem,« godrnja Pepek in mrko gleda.

»Tja moremo le drug za drugim.« — Podira se tam strop.

»Kaj pa Suchanek?«

»Saj so šli za njim,« je dejal Pepek nezadovoljivo. »Podaj mi kramp!«

Tepci, tepci, misli Stanko obupno. Človeka zasuje, pa jim to ni vredno niti besede. Z nikomur se ne da govoriti. Moj Bog, kaj naj počnem? Že spet je zahreščalo v stropu; toda Pepek še glave ni dvignil in je s krampom privzdignil vrto skalo, da se mu je hrbet krivil od napora.

Stanko je ves potr vzdihnil in se pripognil po kamen, da bi ga odnesel na kup. Tako, in lepo zložiti, da bo to imelo ravne ogle! Naravnati kamen na kamen — Pa naj Andres še reče, da je to kakor kup gnoj! Stanko gleda z nekim zadovoljstvom svoje delo. Še malo, pa bo meter na meter. In vozač Stanko nosi kamen za kamnom in ne misli na nič drugega več.

IX.

I

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI
Predstave ob 16. in 19. uri, ob nedeljah in praznikih pa ob 10-30, 15., 17. in 19. uri

Odlomek iz burne srednjeveške zgodovine. Film ljub. romantike ter ganilne in zanimive vsebine

Dekle iz Portici
Luisa Ferida, Carlo Ninchi, Roberto Villa
KINO UNION - TEL. 22-21

Odlomci pesnikov in igralna očarljive lepote GUNCHITA MONTENEGRO v prekrasnem filmu orientalske romantike in humorja

SALOME
V ostalih vlogah: Armando Falconi, najboljši karakterni igralec v državi, Luis Pena itd.
KINO MATICA - TEL. 22-41

200 izvodov

najlepše slovenske lovske povesti Janeza Julenca »Trop brez zvoncev« je bilo tiskanih na antičnem papirju in v platno vezanih. Te knjige so po 20 lir. Dobite jih pri upravi »Slovenske knjižnice«. Kopitarjeva 6, Ljubljana. Pohitite z nakupom te knjige, dokler je še kaj!

Mišek in Netopir

Drug dan, ko je Mišek imel vaje z lasom, je vprašal strica Jurčka, ali misli, da se bo Netopir pojavil.

»Stavim, da se danes ne bo nič prikazal,« je rekel stric. »Poslal sem svoje ljudi na farmo, bo mo videh, kaj je tam novega.«

Mišek je vrgel laso in je ujel mačka za nogo. Tedajci je pritekel Conkaj iz hiše, nesoč jermas kruha.

»Ali je kaj novega od razbojnika, gospod Conkaj,« je vprašal Mišek z veseljem glasom.

»Ne imeti časa za razbojnika,« je odvrnil Kitajec. »Zunaj morati kuhati in pomivati, biti močno zaposlen.«

Kitajec je vzel iz košare moker prt in jo je razobesil. Na prtu je bilo zapisano:

»Imaš le še tri dni časa!« Za podpis pa že spet slika netopirja.

Dolarske hijene

»Da, da, takoj!« zakliče Palmer. Hitro zašepče še Ellen: »Hitro! Na delo! Stric ne sme ničesar opaziti.«

Ellen si brž otare oči in skoči s pisalni mizi. Tam se skloni nad stenografskimi zapiski. Palmer pa vzame mapo s trgovskimi pismi, hitro jo odpre in nato skoči k vratom in jih odklene. »Ti si, stric! Imel sem nujno stvar, ki sem jo hotel v miru in sam zase dokončati. Zato sem zaklenil vrata.«

Stric Paddy nezaupno pogleda svojega nečaka in se ozre nato na Ellen. Zdi se mu, da ni nekaj v redu, vendar misli, da je vzrok za to neke druge. »Tako, tako, gospoda se kar zaklepajo.« nejevoljno maje stric Paddy z glavo. »Mislim, da bi bilo dobro, če bi malo bolj pazil na dobro ime te mlade gospodične, Jonny!«

Palmer se iz zadrege zasmije in vpraša: »Kaj te je pripeljalo?« Palmer je opazil v stricovih rokah zganjen časopis. Prav tedaj pa je stricu Paddyju nehote obstal pogled na odprti mapo s trgovskimi pismi, katero je Palmer trenutek prej vzel v roke. Stric Paddy vidi, da drži njegov dozdnevni nečak mapo s pismi narobe v rokah. Torej ni mogel brati! Stric Paddy je še mož starega kova, pošten in vse preveč resen, da ne bi zameril Grillo. Prepričan je, da pozna pravo razlago za zaklenjena vrata in za čudno razburjenje, s katerim ga je nečak sprejel. Hitro prime Palmerja za roko in ga povede v vežo. Zapre vrata ter se nato postavi pred Palmerja in ga resno in

Malioglasji

V malih oglaših velja pri iskanju službe vsaka beseda L 0.30, pri ženitovanjskih oglaših je beseda po L 1,- pri vseh ostalih malih oglaših pa je beseda po L 0.60. Davek se računa posebej. — Male oglašje je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Dobe:
Kuharica
se sprejme v bližini Ljubljane. Biti mora zanesljiva, poštena in pridna. — Mesečna plača 150 lir. Naslov v upravi pod št. 11856

Starejši gospod
iz Gorice išče samostojno, pridno in inteligentno gospodinjko za vsa hišna dela, dobro kuharico, veščo nekaj italijanske in nemške. Predstaviti se je od 15. do 16. ure na Tržaški cesti 17 a, III. n. Kerme. b

Kupimo

Balone in hrastove sode vseh velikosti — kupuje tvrdka E. Jeras in drug. Ljubljana, Tyrševa c. 33.

Kupujem
vse vrste eunj, šiviljske, krojaške odrezke, vreče po najvišjih cenah. Aloja Grebena, Vošnjakova ulica št. 4, telefon 84-26.

Filatelija

Novost za filateliste.
Pravkar prejel novo izdajo bloka in serije »Smederevo« in jo nudim za vsoto 1800 lir. Istočasno sprejemam abonente za novi srbski blok v dobro vojni ujetnikom. Knjižarna Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6.

Prodamo

Krznen plašč
eleganten, črn, nov, poceni naprodati. Ogledati: Medvedova 10-III - pri Blažica. 1

Osem A-Z panjev

obljubljenih, prodam. — Jančič, Polica, pošta Višnja gora. 1

Variano di paese in paese i costumi e le consuetudini, ma uno solo è in tutto il mondo l'aperitivo che propizia l'ora del pranzo: il Bitter Campari, stimolatore dell'appetito
DAVIDE CAMPARI & C. - Milano, Via Manzoni 19

BITTER CAMPARI
l'aperitivo

Seže in običaji so v raznih krajih različni, toda aperitiv, ki človeka blagodejno pripravi na kosilo, je na vsem svetu samo eden: Bitter Campari, pospeševalec teka.
DAVIDE CAMPARI & C. - Milano, Via Manzoni 19

Umrli nam je po dolgi in težki boleznici naša pre-dobra mama, stara mama in tašča, gospa

Frančiška Misson roj. Rus

soproga stavbenika

Na zadnji poti jo bomo spremili v nedeljo, dne 12. okt. 1941, ob 3. uri popoldne z Žal, kapele svetega Andreja, k Sv. Križu. — Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana, dne 10. oktobra 1941.

Žalujoči: Josip, soprog; Egon, Berti, Marjan, Kamilo, sinovi; Marijenka, Elvira poroč. Majnik, Melanija poroč. Pelhan, hčerke — in ostalo sorodstvo.

Umrli je moja dobra sestra

Terezija Bohinec

Pogreb bo v soboto, dne 11. oktobra 1941, ob 5. uri popoldne z Žal - kapele sv. Petra - k Sv. Križu.

Ljubljana - Bled, dne 10. oktobra 1941.

Viktor Bohinec, brat — in rodbina Vovk.

Umrli nam je naša ljubljena

Tončka Škrinar

Truplo blagopokojne leži na Žalah v kapelici svetega Frančiška. — Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 12. oktobra 1941, ob 4. uri popoldne izpred pokopališča na Viču.

Ljubljana, dne 10. oktobra 1941.

Globoko žalujoči: Prašnikar Metka in Franc ter ostalo sorodstvo.

Knjige

Knjige vseh strok
antične vrednosti, po zelo ugodni ceni prodam. Vodiče univerzitetnih institucij in bibliofilov vabljeno. Ogled vsak dan od 15 do 18 v Kolodvorski ulici 25. 1

Pouk

Gospodinjstva šola
za gostilničarske gospodinjke v Ljubljani, Privoz št. 11. je začela s poukom. Sprejema pa še učenke d - 20. oktobra. u

OSRAM-D
vam nudi luč poceni
da luč a buon mercato

Vi morate vedeti koliko svetlobe izžareva žarnica, ki ste jo kupili, in koliko električne sile vporabi. Žarnice **OSRAM D** nosijo razen navodila porabe Wattov, tudi ono o količini svetlobe izžarjene v Decalumen.

Vol dovete sapere quanta luce emette la lampada che acquistate e quanta energia elettrica consuma. Le lampade **OSRAM D** portano, oltre all'indicazione del consumo in Watt, anche quella della quantità di luce emessa in Decalumen.

Cucina - acqua calda - sanitaria - riscaldamento con l'impianto automatico "IDEAL MICRO"

Facilità di installazione minimo costo, massima comodità.

Kuhanje - topla voda - higiena - ogrevanje s samostojno napravo "Ideal Micro"
Lahka instalacija, skrajno majhni stroški, veličanska udobnost.

Zahtevajte brezplačno knjižico "L" pri:

SOCIETÀ NAZIONALE DEI RADIATORI

Via A. M. Ampère 102 MILANO Tel. 286805-286850

ESPOSITORI ALLA FIERA DI LUBIANA

RAZSTAVLJALCI NA LJUB- LIANSKEM VELESEJMU

BREDA

Costruzioni Meccaniche Capitale So-
ciale L. 200.000.000
Via Bordonì 9

Stabilimenti — Podjetja: Sesto San Giovanni
(Milano) — Brescia — Mestre — Roma — Napoli

Materiale rotabile ferrotranviario — Macchine
elettriche, agricole e industriali — Macchine per
trattamento dei minerali — Compressori stra-
dali — Caldaie — Serbatoi — Carpenterie metal-
liche — Acciai — Getti di acciaio — Pezzi
stampati e forgiati — Costruzioni navali

Železniški vozni material — Električni stroji,
poljedelski in industrijski — Stroji za obdelavo
rudnin — Cestni valjarji — Kotli — Rezervarji
— Kovinasto ogrodje — Jeklo — Jekleni vlitki
Vtisnjeni in kovani deli — Ladijske konstrukcije

LE ARMI DELLA VITTORIA
Esercito - Marina - Aviazione
LE MACCHINE DELLA PACE
OROŽJE Z MAGE
Vojaštvo - Mornarica - Letalstvo
STROJI MIRU

Società Italiana Ernesto Breda — Milano

DALMINE-S.A.

CAPITALE: L. 120.000.000 — GLAVNICA

AGENZIA PER LUBIANA:
Zastopstvo za Ljubljano:

I. S. D. A.

IMPIANTI
SOLLEVAMENTO DI-
STRIBUZIONE ACQUA

TUBI DI ACCIAIO SENZA SALDATU-
RA FINO AL DIAMETRO
di 825 mm, in tutte le esecuzioni e
per tutte le applicazioni.

BREZSIVNE JEKLENE CEVI
do premera 825 mm v vseh izgo-
vitvah in za vse uporabe

LUBIANA - Via G. Verdi 2 - LJUBLJANA

Gruppo - Skupina

FIAT

Torino

Marelli

MACCHINE ELETTRICHE, POMPE E VENTILATORI

ELEKTRICNI STROJI, ČRPALKE IN VENTILATORJI

Rappresentante per la Provin- Zastopnik za Ljubljansko po-
cia di Lubiana krajino

ELEKTROINDUSTRIJA S. A. D. D. - Gosposvelska cesta 13 - LUBIANA

ERCOLE MARELLI & Co S. A. - Corso Venezia 16 - MILANO

TRIESTE

Via L. Cadorna, 12 A

MILANO

Via Vitruvio 35

BRUNO AGOSTINI

STAND 138/143

TUTTE LE MACCHINE
UTENSILI

VSI STROJI IN PO-
TREBŠČINE ZA DELAVNICE

COMPAGNIA GENERALE DI ELETTRICITA' - MILANO

Macchine - Motori - Trasformatori
Apparecchi elettrodomestici - Appa-
recchi radio - Frigoriferi elettrici

Stroji - Motorji - Transformatorji -
Elek'rogospodinski aparati - Radio
aparati - Električni hladilniki

Rappresentante per la Provincia di Lubiana - Zastopnik za Ljubljansko pokrajino
Ing. IVAN AHTIK - Livarska ulica 6 - Lubiana

Mostra delle ferrovie italiane dello Stato Razstava italijanskih državnih železnic

L'Amministrazione delle Ferrovie Italiane dello Stato partecipa alla Fiera di Lubiana con l'invio dei più recenti e moderni tipi di materiale ferroviario costruiti in Italia:

una locomotiva elettrica a corrente continua 3000 volt della potenza di 2100 KW e della velocità massima di km. 120

una locomotiva a vapore aerodinamica sistema FRANCO per treni rapidi. Essa sviluppa una produzione di vapore superiore a quella delle caldaie di tipo normale con un aumento di potenza ed un risparmio medio di calore del 17%

una carrozza ristorante con servizio di bar per treni turistici organizzati dall'Opera Nazionale Dopolavoro.

una carrozza per trasporto merci con la cassa costruita interamente in alluminio anziché in acciaio.

un carro per la lavorazione della ginestra, che spostandosi nelle località ginestricole, costituisce un punto fondamentale per la risoluzione del problema di valorizzazione della ginestra. Inoltre vengono presentati 2 pannelli illustranti l'uno l'adeguazione dei mezzi di trasporto ferroviari alle sempre crescenti necessità belliche e civili e l'altro l'attività ed i servizi esplicati dalla Milizia Nazionale Ferroviaria nell'attuale momento.

Viene pure presentato il plastico della nuova stazione di Venezia S. Lucia.

Uprava Italijanskih državnih železnic je za svojo udeležbo na Ljubljanskem velesejmu poslala najnovejše in moderne tipe železniškega materiala, zgrajene v Italiji:

električno lokomotivo s stalnim tokom 3000 voltov, 2100 KW moči in največje hitrosti 120 km;

aerodinamično parno lokomotivo sistema FRANCO za brzovlake. Ta lokomotiva proizvaja več pare kot kotli navadnih tipov in tako poveča zmogljivost ter prihrani povprečno 17% na toploti.

jezinski voz z barom za turistične vlake, kakor jih organizira Dopolavoro.

tovarni voz v celoti izdelan iz aluminija namesto jekla

voz za obdelavo košenilice. Ta voz tvori v krajih, kjer se goji ta rastlina temeljno točko pri reševanju problema, kako dati košenilici njeno vrednost. — Poleg tega kažeta dva plakata kako se železniški prevoz prilagaja vedno rastočim potrebam vojske in civilnega prebivalstva in kako se razvija danes delavnost in pomoč narodne železniške milice.

Videla se bo tudi plastično upodobljena nova postaja Venezia S. Lucia.

olivetti

Macchine per scrivere da ufficio e portatili. Agenzia per la Provincia di Lubiana: S. C. I. E. Milano - Ufficio di Lubiana: Tyrševa cesta 33 - telefono 23-66 - Fiera di Lubiana - Padiglione D - Posteggi 130-131-132-133

Pisalni stroji za pisarne in potovanja. Agencija za Ljubljansko pokrajino S. C. I. E. - Milano. Pisarna v Ljubljani: Tyrševa cesta 33 - telefon 23-66. Ljubljanski velesejem - Paviljon D, stojnice 130-131-132-133

olivetti